

KVOTO ZA X-RAY APARAT
SMO PREKORAČILI!Val d'Or bo najbrž
nosil zastavo zmage

Tukaj prinašamo le kratek pregled o dosedanjih rezultatih zbirne akcije za X-ray aparat. V pregledu so navedene samo naselbine in ime onih rojakov in rojakinj, ki so zbirali v odaljenih naselbinah prispevke, ker ko bodo zbrani vsi potrebni podatki in imena prispevateljev za X-ray aparat, bo vse to priobčeno v povečani izdaji tega lista.

Ta pregled nam že sedaj kaže, da smo določeno kvoto \$10.000.00 prekoračili!

Za pričakovati je, ko bodo zbrani vsi prispevki na nabiralnih polah in tudi odposlani dohodki od nedavnih zabav, ki so se vršile v ta namen, da bo skupna vsota znašala morda preko 11 tisoč dolarjev.

To je v nadvse dosedanje uspehe kronani uspeh Kanadskih Slovencev! Z tem so potrdili ne samo svoje veliko rodoljubje do svojih dragih v stari domovini, ne samo svojo pripravnost, da jim želijo pomagati tako pri zacelitvi težkih ran kot pri gospodarski obnovi nove svobodne in častne rojstne domovine. Oni z tem potrjujejo vso veličino nezlomljivega ideala narodne skupnosti, sloge in bratstva kot najvišjo svetinjo pridobitev Osvobodilne vojne, da jih bodo branili častno in zavestno pred vsemi zlonamernimi napadi.

Oni so z tem poleg vsega drugega jasno odgovorili vsem zamazanim pisnom in pritepenecem iz reakcionarnega fašističnega izdajalskega tabora, da je zastoj njihovo podlo obmetavanje, da zastoj prelivajo krokodilske solze, da se zastoj zgreva v potijo proti novi svobodni Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

Setev sovražnega semena, mržnja in ščuvanje, laži in provokacije — ne bo rodilo tistega sadu po katerem hreneni vsa zbrana in pokvarjena izdajalska družba. Naša narodna skupnost, ki je bila rojena v temnih dnevih strašne vojne, nam je in nam bo neposredno opora še za nadaljne naloge. Razbijati sovražno seme mržnje in ščuvanje, laži in obmetavanje. V tej bratski skupnosti kanadskih Slovencev, Hrvatov in Srbov, bomo gradili in zboljševali naše organizacije in naš tisk z namenom, da bi doprinesli svoj delež k zgraditvi trajnega in pravičnega miru.

Naša zbirna akcija za X-ray aparat nam je v dokaz, da smo razumeli svojo veliko nalogo napram onim, ki so se borili poleg svoje tudi za našo novo domovino Kanado.

V naprej se Vam zahvaljujem
za Vaše pažrtvovalno delo

Dr. Robert Neubauer, kateri je še v dobrem spominu našim izseljencem, je naslovil uredniku tega lista naslednje pismo.

Ljubljana, 21. 8. 46.

Dragi tovariš Matešič,

Dolga in naporna je bila naša pot iz ZDA domov. Morali smo iti skozi Grčijo, ki je v neverjetnem težkem in mizernem položaju, kar se tudi izraža na njenih cestah — in našo Macedonijo do Belgrada. Rabili smo za to pot od New Yorka 6 tednov, malo manj torej kot sam Kristof Kolumb.

Doma smo našli prilike izredno spremenjene in to samo na dobro. Ko smo zapustili New York, so tam ljudje stali v dolgih vrstah pred pekarnami in čakali na kruh. Ko smo prišli v Skoplje, smo našli na mizah državne restavracije bele pogače, izvrstne kruh in jedli smo čevapčiče, raznjice in druge južne dobrote. Seveda ni povsod še tako dobro, toda nikjer ljudje ne trpijo lakote in imeli smo najboljšo upanje, da bo z letošnjim letom naših skrbi konec, ker je letina zelo dobro kazala. Toda strašna suša zadnjih mesecev je uničila predvsem koruzo, potem tobak in tudi bombaž, ki ga gojijo v Macdoniji. Samo pšenica je bila prav dobra in vina bo še precej in sladkega povrhu.

Dela se, dela prijatelj, z neverjetnim elanom. Mladina v prvih vrstah, pa tudi delavci vseh strok. Vsa dežela se s silovitim tempom popravlja, ceste, železnice, mostovi, hiše, šole in bolnice. O mládinški progri Brčko-Banoviči ste že sami dosti slišali. Videl sem sliko in govoril s svojo hčerko, ki je bila doli kot medicinka in moram reči, da je to sijajna stvar.

Danes začne tukaj razprava proti Rupniku, Hacinu in Rošnerju. Ti lopovi so zaslužili tisočkrat smrt po zlu, ki so ga zakrivali tukaj v Sloveniji na vsakem koraku. Saj je ni družine, ki ne bi bila na ta ali oni način čutila njihove zle roke.

In šele sedaj k Vašemu pismu, ki me je, ko je pred par dni prišlo, izredno razveselilo. Hvala Vam dragi prijatelj zanj in za dobre vesti o daljni Vaši požrtvovalni akciji. Ravno včeraj sem videl v izložbeni razstavi pri pošti v Ljubljani, slike Vaših podružnic Zveze Kanadskih Slovencev. Čestitam Vam od vsega srca. Neverjetno delavni ste vsi skupaj in nam vsem v čast.

(Nadaljevanje na 4 str.)

Naselbine so v tej akciji zbrale kakor sledi:

Val D'Or, Que.	\$1233.55
Port Arthur	1143.44
Toronto, Ont.	1117.92
Timmins	863.00
Vancouver	831.25
Kirkland Lake	800.00
Sudbury	713.25
"Slovenski dan", prirejen po odsekih Z.K.S. Toronto, St. Catharines, Windsor in Oshawa	560.67
Nanaimo, B. C.	497.90
Windsor, Ont.	470.00
Montreal, Que.	400.00
Mountain Park, Alta.	289.00
Geraldton, Ont.	390.00
Calgary, Alta.	233.50
East Coulee, Alta.	144.00
Malartic, Que.	134.00
Noranda, Que.	111.00
Martin Hudolin, Galt, Ont. zbral:	101.50
Hamilton, Ont.	100.35
Mrs. J. Skraba, Hegersville, Ont. zbrala	73.07
Marija Vrhovšek, Kimberly, B.C. zbrala	50.00
Josip Dragovan, Osoyoos, B.C. zbral	41.00
Joe Mušič, N. W. T.	17.00
13. rojakov in rojakinj, poslali vsak po 10. dolarjev	130.00
Izročilo pok. Janeza Smrke	200.00
SKUPAJ:	\$10.645.55

NA KREKOV PREDLOG JE EMIGRANTSKA VLADA
NARODNIM IZDAJALCEM POŠILJALA OG-
ROMNE VSOTE DRŽAVNEGA DENARJA

Povsem značilno je ugotoviti delovanje Mihe Kreka, to je tisti obsojeni Mihec Krek, kateri se sedaj nahaja nekje v Londonu in ponuja "obrambo" zagrebškemu nadškofu Stepincu. Obsojen na 20 let je zaradi izdajalskega sodelovanja in podpiranja belgradističnega terorja, kateremu je načelovala takozvana "Slovenska zaveza", katera je regrutirala svoje člane v "Milizio volontario anti-communista". Obsojeni Miha Krek je bil podpredsednik in minister emigrantskih vlad, pozneje pa kot delegat v "Zavezniški posvetovalni komisiji", je finančni izdajalske akcije garde.

Članek v "Ljudski Pravici" z dne 22. avgusta o razpravi proti zloglasnim izdajalcem Rupniku, Hacinu in Rošnerju, nam pove o delovanju Miha Kreka, naslednje:

Iz originalnih zapiskov sej emigrantskega ministrskega sveta na svoji seji 8. septembra 1942 na predlog obtoženega Kreka sklenil: "Slovenski zavez" v Ljubljani se bo počenši od 1. avgusta 1942 pošiljala stalna mesečna dotacija v znesku 50.000 švicarskih frankov. Ta pomoč naj služi samo za borbeno akcijo, za one, ki so izpostavljeni tej akciji, ter za one, ki so preganjani ali pa imajo škodo zaradi te akcije. V ta namen bomo preko poslanstva v Bernu poslali 150.000 frankov, to je za tri mesece naprej, potem pa vsak mesec po 50.000 frankov.

(Zapisnik seje ministrskega sveta, zvezek III, str. 67.)

Ko je obtoženi Krek kot član begunskih vlad izvajal linijo Mihajlovičeve izdaje, je tedaj, ko so okupatorji hoteli iztrebiti slovenski narod, v svojih številnih govoricah preko radia Londona skupno s Kuharjem na eni strani slovenske množice pozival, da še ni čas za vstajo proti okupatorjem in naj zato čakajo na tak poziv iz Londona. Na drugi strani pa je svoje kolaboracionistične sodelavce v domovini pozival, da je pot, ki so jo izbrali — to je pot aktivne borbe na okupatorjevi strani proti narodno-osvobodilnemu gibanju — edino pravilna in da je na tej poti treba vztrajati še dalje.

Krek se je v tem oziru posebno odlikoval in vestno zakrival svoje

zlikovne namere, kako bi mogel po eni strani te namere zasenčiti in po drugi strani nuditi podporo zloglasni beli gardi.

Ali more biti nekaj čudnega, če se zdaj poganja za zagrebškega nadškofa Stepinca? Prav nič čudnega. Vse kar želi je to, da bi dobil plačilo za svojo uslugo. In prav verjetno je, da mu tako plačilo ne bodo v Vatikanu odklonili. Saj ga dobro poznajo.

Toda pričevanje lopova proti lopovu, more razodeti samo način skupnega lopovanja!

Nadškof Stepinec ni služil Bogu in niti ljudstvu

Zagreb, 27. sept. — Jugoslovansko časopisje prinaša uvodne članke, kateri odkrivajo vso zločinsko delavnost vstaških zločinskih banditov, ki jim je načeloval nadškof Stepinec. Posebno pozornost posveča znanemu procesu proti 18. vstaškim klavcem, časopisje Ljudske republike Hrvatske, katero prinaša razpravo sodišča dobesedno.

Proces proti 18. vstaškim zločincem med katerimi se nahaja 12 duhovnikov, je prav tako zvrnil zanimanje za obmetavanje zunanega reakcionarnega tiska. Posebno aktivnost je opaziti časopisja na vsakem področju, katero skuša prikazati proces proti duhovnikom in nadškofu Stepincu, kot proces proti katoliški cerkvi. Kdo naj reče, da ne igra vloge "Pilata", ko si je umil roke, potem ko je obsodil Kristusa na smrt in rekel: "Jaz sem nedolžen!"

Tej skrbno zaviti potezi, kateri cilj je zametniti resnico, kako so duhovniki na čelu z nadškofom Stepincem sodelovali z okupatorji in vstaškimi klavci proti Osvobodilnemu gibanju, je pošteno odgovoril maršal Tito v Zagrebu povodom aretacije nadškofa Stepinca, ko je dejal:

"Vsem državljanom je zajamčena verska svoboda po vsej Jugoslaviji. Toda nekateri duhovniki, posebno katoliški so zavzeli reakcionarno stališče napram ljudskemu gibanju in Ljudski oblasti. Za časa vojne so aktivno sodelovali v sovražniški naših narodov proti Osvobodilnemu gibanju. Po osvoboditvi smo apelirali na njih, da u-

Dvanajst nazi-fašističnih morilcev
obsojeni na smrt na vešalih

TRIJE OPROŠČENI KLJUB PROTESTU SOVJ. ZVEZE

Nurenberg, 1 okt. — Mednarodna komisija za sodbo nazifašističnim morilcem Hitlerjeve Nemčije, je izrekla svojo obsodbo. Dvanajst od 22 nazifašističnih morilcev, obtoženo za agresivno vojno proti miroljubnim evropskim državam ter za strašne zločine, ki jih je izvajala nazifašistična vojska, hitlerjeve elite SS-ovci po okupiranih državah — plinskih krematorijih in drugih mučiliščih — kjer je pokončano milijoni nedolžnih ljudi — je obsojeno na smrt na vešalih, sedem na dolgo let jebo, trije so bili oproščeni kazni kljub protestu predstavnika Sovjetske zveze. Oproščeni trije so: Von Papen, bivši nazifašistični poslanik v Turčiji; Hjalmar Schacht, nemški finančni baron in Hans Fritzsche, deputat nazifašističnega ministra za propagando, ki je izvršil samomor, Paula Joseph Goebbelsa.

Obsodba je bila prečitana pred obtoženci v treh jezikih in sicer v angleškem, ruskem in francoskem jeziku. Ekzekuciji 12. nazifašističnih morilcev bodo mogli prisostvovati samo pooblaščenih poročevalci in vojni predstavniki štirih velikih držav, katero se izvrši po določbi mednarodne komisije dne 16. oktobra. Medtem, Herman Goering je sam obsojen na smrt na giljotini.

Predstavniki Sovjetske zveze general-major I. T. Nikitchenko, je naslovil komisiji protest proti oprostitvi prej omenjenih treh nazifašističnih zločincev. Po njegovem mnenju omenjeni trije zaslužijo kazni, nikakor pa oprostitev. Protestiral je prav tako glede sklepa komisije, kateri dela izjemno glede bivšega nazifašističnega kabineta in generalskega štaba, češ da ne spadata v odgovornost za agresivno vojno in ostale zločine.

Ostali člani komisije, Anglije, Amerike in Francije, ki so vztrajali pri tej izjemi, kakor tudi pri obsodbi oprostitev treh nazifašističnih kriminalcev, so soglasno sprejeli sklep, kateri obsoja nekatero nazifašistične organizacije ter agresivno vojno izvedeno proti Poljski, Čehoslovski, Sovjetski zvezi, Jugoslaviji in ostalim evropskim državam, ki so bile napadene.

Kakor pri vseh drugih važnih

zadevah v borbi proti fašizmu in njegovim ostankom, zapazimo tudi tukaj razliko med Sovjetsko zvezo in ostalimi zavezniki. Niti eden od 22 nazifašističnih morilcev ne more biti oproščen, če se upoštevajo dejanja kot dejanja brez nagibanja in oslanjanja na politične smeri. Toda celo pri zločincih, sodniki zapadnih držav norej zapopasti merila, katero nam zadosti vsaj toliko pravici, da niti eden zločinec fašizma neude pravični kazni.

BRITANSKA MORNARICA IN GRŠKE ROJALISTIČNE ČETE SPREMILE KRALJA NA PRESTOL

Osvobodilno gibanje zahteva sestav koalicijske vlade in opoklic britanskih okupacijskih čet

Atene, Grčija, 28. sept. — Danes se je povrnil vsiljeni grški kralj na prestol v Atene, kakor poročajo dnevno časopisje. Na potu ga je spremljala britanska mornarica in grške rojalistične čete. Ljudstvu je bilo ukazano da lahko opazuje ceremonijo in sicer pol milje od daleč stran ob poti po kateri je spremljan grški kralj Jurij. Navzočih je bilo več bajonetov kakor pa ljudstva, se glasi poročilo iz Grčije.

Da so bile podvzete varnostne mere potrjuje dejstvo, da ni prizanešeno celo zunanjih poročevalcem. Oblasti so zadržale zunanje poročevalce skoraj dve uri pod vojaško stražo ob času ko je kralj prispel na močno zastraženo letališče nedaleč prestolice. Oblasti so izdale odredbo z katero je bilo prepovedano metanje cvetja ali karkoli že z strani opazovalcev.

Med tem ko zunanje imperialistične sile vsiljujejo kralja grškemu ljudstvu, Osvobodilno gibanje (EAM) je obtožilo Anglijo za nasilja monarho-fašističnih band v Grčiji, ter zahteva sestav koalicijske vlade; neposredno umaknitev angleške vojske; amnestijo za vse politične kaznjence; povrnitev demokratičnih svobod; formiranje demokratične armade; revizijo volitev in glasovanja za konstituantno ter prijateljstvo z vsemi zavezniki.

Da so bile podvzete varnostne mere potrjuje dejstvo, da ni prizanešeno celo zunanjih poročevalcem.

Oblasti so zadržale zunanje poročevalce skoraj dve uri pod vojaško stražo ob času ko je kralj prispel na močno zastraženo letališče nedaleč prestolice.

Oblasti so izdale odredbo z katero je bilo prepovedano metanje cvetja ali karkoli že z strani opazovalcev.

Med tem ko zunanje imperialistične sile vsiljujejo kralja grškemu ljudstvu, Osvobodilno gibanje (EAM) je obtožilo Anglijo za nasilja monarho-fašističnih band v Grčiji, ter zahteva sestav koalicijske vlade; neposredno umaknitev angleške vojske; amnestijo za vse politične kaznjence; povrnitev demokratičnih svobod; formiranje demokratične armade; revizijo volitev in glasovanja za konstituantno ter prijateljstvo z vsemi zavezniki.

Da so bile podvzete varnostne mere potrjuje dejstvo, da ni prizanešeno celo zunanjih poročevalcem.

Oblasti so zadržale zunanje poročevalce skoraj dve uri pod vojaško stražo ob času ko je kralj prispel na močno zastraženo letališče nedaleč prestolice.

Oblasti so izdale odredbo z katero je bilo prepovedano metanje cvetja ali karkoli že z strani opazovalcev.

Med tem ko zunanje imperialistične sile vsiljujejo kralja grškemu ljudstvu, Osvobodilno gibanje (EAM) je obtožilo Anglijo za nasilja monarho-fašističnih band v Grčiji, ter zahteva sestav koalicijske vlade; neposredno umaknitev angleške vojske; amnestijo za vse politične kaznjence; povrnitev demokratičnih svobod; formiranje demokratične armade; revizijo volitev in glasovanja za konstituantno ter prijateljstvo z vsemi zavezniki.

IZ STAVKOVNIH PODROČIJ

Na stavki se nahajajo delavci unijskega lokala 811. International Union of Mine, Mill and Smelter Workers, zaposleni pri American Brass kompaniji v New Toronto, 1400 po številu, že od 18. maja.

Osem rudarskih lokalov v B. C., kateri štejejo 2500 članov, stavkajo že od 3. julija.

Lokali United Auto Workers Union: Unijski lokal pri Chrysler korporaciji v Windsorju in Chatham-u, na stavki se nahaja 4000 avtnih delavcev od 19. junija.

Unijski lokal 195, 400 delavcev zaposlenih pri Windsor CIL in 250 pri Truscon Steel kompaniji, stavka že od 12. julija.

Lokal 222 UAW, 300 delavcev zaposlenih pri Duplicate Canada LTD v Oshawi.

Stavke na področju United Electric Radio and Machine Workers: Štiri tisoč delavcev zaposlenih pri Hamilton Westinghouse, stavka že od 3. julija. Njihove zahteve so 15 centov zvišanje plače na uro.

Lokal 514 pri Canada Wire and Cable kompaniji in Amalgamated Electric kompaniji v Torontu, 1900 delavcev na stavki od 8. julija.

Nadalje stavka 1300 delavcev pri Electro-Metallurgical tovarni v Wellandu. Zahtevajo 18 centov na uro zvišanje plače in 40 ur delovni tednik.

Stavka na področju jeklarskih delavcev: Okrog 14.000 jeklarskih delavcev stavka v treh bazičnih jeklarskih tovarnah in sicer v Hamiltonu in Sault Ste Marie, Ont., ter Sydney, Nova Scotia. Delavci zahtevajo 15 in pol centov zvišanje plače na uro. Kompanija potem ko je uporabila vse trike, da bi zlomila stavko, ponuja delavcem 12 in pol centa. Unijski jeklarskih delavcev vztraja pri zahtevi 15 in pol centov zvišanje plače vsem delavcem na uro; priznanje unije; 40 ur delovni tednik.

Nadalje se nahaja na stavki 11.000 delavcev v 10 tovarnah za izdelavo gumija. Vsi dosedanja pregovori izmed zastopnikov delavcev in delodajalcev, so se popolnoma izjalovili. Stavka na področju farmerjev v Alberti in Saskatchewanu: Okrog 55.000 farmerjev stavka v obeh provincijah. Zahtevajo zvišanje cene farmerskim produktom. Izmed piketov in policije je prišlo do spopada in napram tozadevne mu poročilo, policija je aretirala šest piketov, ki so streljali pot nedaleč Edmontona.

VPRAŠANJE TRSTA
ODLOŽENO

Na zasedanju mirovne konferen- ce, vprašanje glede statuta Trsta in določitve meje med Jugoslavijo in Italijo, je odloženo in najbrž pride ponovno na razpravo tozadevni komisiji ali pa Sveta ministrov za zunanje zadeve. Delegacija FNRL, je v svoji izjavi odločno zavrnila podpisati mirovno pogodbo po pogojih, katere zagovarjate Anglija in Amerika. To je razburilo še itak vedno razburjenega Mr. Byrnese, kateri je zagrozil s predlom, da se izključi prednost Jugoslavije na vojne reparacije in pa koncesije, ki jih določa sporazum na svobodnem teritoriju Trsta.

Tej zviti in pretkani nameri Mr. Byrnese je odgovoril sovjetski delegat Andrej Višinski. Dejal je, ali ni čudno ko Mr. Byrnes grozi Jugoslaviji zato ker ne more podpisati pogodbo, ki je po njenem mnenju nepravilna, medtem ko si sam lasti pravico do tega, da prav tako Amerika ne more pristati na priznanje Statuta za Trst, dokler ne bodo stvari popolnoma urejene. V tem oziru bi moral Mr. Byrnes razumeti, da je stališče Jugoslavije prav takšno, kakršno si privzajava Amerika, a zanika to pravico Jugoslaviji.

Dr. Aleš Bebler, ki je govoril dalj časa na zasedanju komisije za razmejitve, je dejal, da se kri- vično odvzema ozemlje, katero je izključno jugoslovansko. Zato je nemogoče, pravi dr. Bebler, da bi Jugoslavija podpisala tako pogodbo ali pa umaknila svoje čete iz ozemlja, katero je njeno.

"EDINOST"

Published weekly at

206 Adelaide St. W., Toronto, Ontario,
by Edinost Publishing proprietor
in Slovenian LanguageRegistered in the Registry Office for the City of Toronto
on the 25th day of June, 1942, as No. 47939 C. P.

EDINOST

Izhaja vsako sredo v slovenskem jeziku. Naslov lista:
206 Adelaide St. W. Toronto, Ontario.
Dopisi brez podpisa se ne poštevajo. Rokopis nenar-
čenih člankov in dopisov se ne vrača.Zadano nalogo smo častno
tudi izpolnili

Kako prijetno je pri duši in kako veselo igra srce človeku, ko je dovršil veliko in vrednostno delo. Z radostnimi pogledi se zdaj obrača nazaj, na sam začetek in ne želi, da bi ostal niti najmanjši nedostatek neobdelan in dognan v sklad pozitivnih rezultatov, da bi v bodoče pri nadaljnjih nalogah začel delati ojačan in osvežen z novimi izkušnjami.

Tako prijetno je pri duši in veselo igra srce vsem našim izseljencem ob zaključku zelo pomembne kampanje za X-raj aparat.

Zadano nalogo smo častno izpolnili! Zbrali smo deset tisoč dolarjev — toliko kolikor stane X-raj aparat, za katerega je bila razpisana zbirna akcija. Tako si sedaj med pogovorom pripovedujemo drug drugemu kadar se srečamo na ulici ali kje na sestanku. V duhu čestitamo eden drugemu in pravimo, vsak najmanjši dar je pripomogel k skupnemu uspehu in dodamo: "Ne bo nas sram pogledati v oči komur koli — zadano nalogo smo izpolnili — bili smo kos tej nalogi!"

In vendar z tem ne bi povedali vsega. Izpolnitev naloge ki smo si jo zadali v zbirni akciji za X-raj aparat, ima za nas slovenske izseljence še bolj globok pomen. Nihče drugi kakor mi sami, naš dosedanji uspeh na organizacijskem in kulturnem polju z tako vidnimi rezultati, na prvem mestu biča, lahko rečemo nekdanjo zamisel, katerega je bila ne samo napačna temveč nas je držala vedno doma nezaprta in odvrčala od neposrednih nalog v socialnih in društvenih ozirih, češ da nas je premalo in zato, ker nas je malo ne moremo ničesar narediti, še manj pa nekaj doseči. Naši lastni uspehi nam sedaj kažejo jasno bolj kot kaj drugega, da smo kos svojim nalogam, da vemo kje nam je mesto, da smo pripravi prejeti na sebe navidezno neizvedljive naloge. To nam je dokazala in nam kaže zbirna akcija za X-raj aparat poleg dosedanjega uspeha na organizacijskem in kulturnem polju.

V primeru tega nam je sedaj mogoče ceniti pomen organizacije, pomen našega časopisa in v navdse pomen našega skupnega dela. Jasno je, da posamično tega ne bi mogli doseči. Še vedno bi veljala tista, sedaj tako nerodno zavržena in tepena zamisel, da nas je "malo", še vedno bi bili nezaprta doma.

Naše organizacije, naš časopis, naši mladinski in ženski krožki, naša patriotska in rodoljubna zavest stani na strani napredka in pravice — vse to nam je dajalo podlago za izobrazbo in nam kazalo potrebo, da le organizirani in v skupnem delu je naš uspeh. Toda vse to, sedaj ob tako sijajnem uspehu zbirne akcije za X-raj aparat, ki smo ga določili nujno potrebni svrhi za napredek zdravja, našemu junaškemu narodu v starem kraju, nas še bolj odločno kliče na delo v utrditvi in ojačanju bratske skupnosti in sloge med nami samimi na prvem mestu, da bi zmogli uspešno izvajati še nadaljne naloge, ki so pred nami kot pred vsemi miroljubnimi silami v svetu.

Vse miroljubne sile v svetu in predvsem slovenski narodi, živo in energično delajo na zgraditvi pravičnega in trajnega miru. To je naloga tudi naših organizacij, našega časopisa, to je naloga slehernega rodoljuba. Kajti s porazom fašističnih ostankov, črne in ogabne reakcije, je mogoče uveljaviti veličanstvena načela za katerega so se v skupni vojni proti fašističnemu osišču borili Združeni narodi, med tem tudi junaški narodi Jugoslavije, da bi po skončani vojni zaživel novo in srečno življenje.

Za nas demokratične in rodoljubne Slovence mora to biti neposredno borbeni poziv k še bolj aktivnemu delu, večji in večji poštvalnosti, ko vemo, da naši bratje Koroški in Primorski Slovenci še niso svobodni. V zahtevi za njihovo osvoboditev, se mora slišati naš glas vedno močnejše. Povedati moramo vsem tistim podlim in nazadnjaškim silam, katere zlorablajo načela Združenih narodov, izvajajo drzne in zločinske provokacije, vtihotaplajo med nas razne pritepenice — "ala izdajalec Maček in njegovi kolovodje, vstajši, domobranci, črna roka in bela garda" — proč z svojimi umazanimi rokami od svete in s krvjo premočene jugoslovanske zemlje! Razgalimo te črne in zarotniške sile! Dokazati moramo vsemu miroljubnemu svetu, da je njihov namen podel in zloraben, da se poganjajo za tista načela in razmere, ki so vladale pod Hitlerjevo fašistično peto. Ta načela in zločinske razmere fašizma in nacizma, Združeni narodi so obsodili na smrt!

Veličastveni uspeh zbirne akcije je poleg vsega drugega prav tako velika zmaga progresivnih in rodoljubnih kanadskih Slovencev. To je zmaga bratske sloge in skupnosti, zmaga skupnega dela, zmaga bratskega in neomaganega edinstva vseh jugoslovanskih izseljencev. To je naš borbeni odgovor vsem tistim črnim in zarotniškim silam, ki se služijo z lažjo in obmetavanjem, da jim ni mesta med nami, da njihovo podlo seme ne bo rodilo sadu, tembolj da ga bo takoj v njegovi začetni kali udarila neusmiljena rodoljubna in po pravici ter poštenosti stremeča zavest naših izseljencev — vseh skupno in vsakega posebej.

Pri tem pa izkoristimo velike izkušnje, kakor marljiv gospodar na svojem imetju, za zdrav kulturni in prosvetni napredek našega gibanja. Veličastveni uspeh zbirne akcije za X-raj aparat nam pravi:

"Na delo bratje in sestre! Naše sile so neizčrpne — so velike in so močne. V skupnem delu smo zmogni doseči še večje uspehe, kateri bodo odlikovali našo zavest in naše rodoljubje!"

Dne 20. septembra se je začel in završil dne 22. septembra veličastni tretji kongres ameriških Slovanov, ki je imel svoje tridnevno zasedanje v Manhattan Center, New York, v namenu utrditve edinstva vseh Slovanov kakor tudi vsega miroljubnega ljudstva na svetu v borbi proti ostankom fašizma, da se ohrani mir, svoboda in varnost, demokratične pravice vseh narodov sveta.

Kongresa so se udeležili delegati in delegatkinje iz vseh delov Združenih Držav kjerkoli se nahajajo naši izseljenci, iz Kanade in seveda tudi iz vseh Slovanovskih držav Evrope — dva tisoč — po številu. Praznina se je občutila, ker ameriška reakcija ni dopustila brez razumljivih razlogov, da prisostvujejo na Tretjem Kongresu Ameriških Slovanov — delegatke F. L. R. Jugoslavije, kateri pa, kakor so podčrtali številni govorniki, so bili v duhu zastopani na kongresu. Reakcija, ki je nameravala s svojim dejanjem zmanjšati veličino tega zgodovinskega dogodka je dosegla ravno nasprotno. Kadarkoli se je imenovalo ime F. L. R. J. in Tita, je nastalo viharo pozdravljanje in ploskanje, da se kar ni dalo pomiriti, ker vsakdo je vedel, ako se je mogla dati viza izdajalskemu Mačeku — bi se mogla dati viza tudi delegatki F. L. R. Jugoslavije četudi niso bili uradni zastopniki F.L.R. Jugoslavije. Vsled tega je bilo postopanje ameriške reakcije najostrejšje obsojano.

Po izvolitvi predsednika zasedanja Kongresa in pozdravnim govorom Lea Krzycki-ga, predsednika Kongresa ameriških Slovanov je nastopil s svojim govorom in programom za bodoče delo, G. Pirinsky, glavni tajnik A. S. K., kateri je v obširnem govoru pojasnjeval pomen in naloge omenjene najviše organizacije ameriških Slovanov v Z. D. A.

"Mi vemo, da so sile v naši državi, katere poskušajo naščuvati Anglo-Saksone proti Slovanom. Jaz, in vi poznate te zloglasne sile — saboterje edinstva. . . ."

Mi vemo tudi, da razkol ni med Anglo-Saksioni in Slovani, ker Anglo-Saksioni imajo anglosaksonske fašiste — mi imamo slovanske fašiste in oboji morajo biti poraženi. . . ."

Načrt za bodoče delo kateri je sestavljen na iskušnjah zadnjih dveh let po izvršnem odboru vsebuje naslednji program:

1. POVRNITI SE V ROOSEVELTOVO SMER ZA MIR — OHRANITI EDINSTVO VELIKIH TREH.

Mi predlagamo, da vsi deželni in mestni odbori Ameriškega Slovenskega Kongresa in vse vključene organizacije, skupaj z enakomislečimi skupinami razvijajo široko masovno kampanjo za obnovitev Rooseveltovega stališča za zunanje zadeve, ker njegove smernice podpira večina ameriškega naroda, kar so pokazale tudi zadnje predsedniške volitve. Njegove smernice so bile preiskane v ognju vojne in so se izkazale uspešne. Združiti se moramo z delavstvom in vsemi naprednimi silami, neglede, ali so v demokratični stranki, ali pa nekateri svobodnomisleči republikanci, z zahtevo, da se vlada povrne na pot Roosevelta. Mi moramo zahtevati, da predsednik Truman izpolni obljubo (slediti Rooseveltove smernice), katero je obljubil slediti, a katero je že davno prelomil. Vse Ameriške Slovenske organizacije in društva, vsi slovenski časopisi in radio ure morajo govoriti z enim glasom, za edinstvo zaveznikov in proti novi vojni, ker to je glas večine ameriškega ljudstva in glas vseh drugih demokratičnih narodov. V namenu, da se doseže ljudski mir, mora naša vlada slediti ljudsko stališče za zunanje zadeve.

2. NADALJEVANJE POMOČI ZAVEZNIKOM. — DATI POSOJLO NA PRIJATELJSKE POGOJE.

Organizirati moramo neodoljivi polet med Ameriški Slovani z nadaljevanje pomoči slovan-skim državam, katere so bile opustošene v vojni več kakor druge evropske države in katere do sedaj niso dobivale zadostne pomoči.

To se more storiti, ako se podaljša UNRA še za eno leto. Ob istem času se morajo dati posojila na prijateljskih pogojih, slovan-skim državam, katere so nosile najtežje breme v vojni proti fašističnemu osišču.

3. NA 5. NOVEMBRA VOLITVE ZA KANDIDATE KATERI ZASTAPOJO MIR.

Naši deželni in mestni odbori in vse priključene organizacije morajo s pomočjo Glavnega Odbora podvzeti korake, da zbudijo Ameriške Slovence za udeležbo kot celote v političnem življenju naše države, da pomagajo izvoliti kandidata kateri bodo nagleda na strankno pripadnost podpirali borbo za napredni program — v obeh — notranjih in zunanjih zadevah. V mnogih kongresnih okraji; New York, Pennsylvania, Michigan, Ohio, Illinois, Texas in Kalifornija, Ameriški Slovani združeni z C. I. O. in P. A. C. "Odborom Neodvisnih Državljanov, Umetnosti, Znanstva in Poklicov," morejo mnogo prispevati, da se porazi nekateri najgrše članke kongresa in prepreči izvolitev nekaterih reakcionarnih kandidatov. So okrajji kjer smo v stanju spremeniti ravnotežje na stran progressa. Kongresnik kateri zagovarja vojno, kateri se norčuje z kontrolo nad cenami in kateri poskuša obrniti UNRA v politični instrument proti vsem demokratičnim državam vzhodne Evrope — mora biti poražen, kjerkoli smo v stanju to storiti s pomočjo delavcev in drugih svobodno mislečih skupin.

Odločilna politična delavnost od

strani ljudstva v nedavnih predvolitvah, daje nekater prav dobre uspehe. Naprimer v Montani, Senator Burton Wheeler, zloglasni "red-baiter", je bil poražen v klub denarju in moči monopolistov te države. V enem okraju v Milwaukee, kongresnik Wasilevski, drugi "red-baiter" in godalo "Kongresa Londonskih Poljakov, je bil poražen po predstavniku delavcev. In ti izgledi se morajo pomnožiti na 5. novembra.

4. SPREJETI ROOSEVELTOV ZAKONSKI PREDLOG "BILL OF RIGHTS" — OBNOVITI KONTROLO CEN.

Priključimo se zahtevi delavcev in drugih narodnih organizacij, da predsednik Truman skliče posebno zasedanje Kongresa po vprašanju obnovitve kontrole nad cenami in da se sprejme Rooseveltov zakonski predlog "Bill of Rights". To se mora zahtevati vse povsod. Tukaj doma, ne more reakcija dolžiti Sovjetske Zveze za poraze Rooseveltove smeri v notranjih zadevah. Tukaj doma, morajo reakcionarji biti razgaljeni z največje lahkote, ker more narod videti bolj različno kakšna zloglasna koalicijska reakcionarnih republikancev in "Pol-Tax" demokratov ovira in preprečuje vse napredne mere in postavlja državo na nevarno pot v — inflacijo.

5. POMESTI Z ANTI-SEMITIZMOM IN "JIM-CROWIZMOM."

Anti - Semitizem in "Jim-Crow-izm" sta fašistični strup. Naši deželni in mestni odbori in vse priključene organizacije morajo podarjati ob vsaki priliki, da je ravno vsled anti-Semitizma in rdečim strašilom Hitler razdvajal narode in ljudstvo sveta. Podpirati moramo vse druge organizacije v zahtevi, da se izbrše anti-Semitizem in anti-Negro organizacije, zahtevati moramo, kazen za organizatorje linčanja črncev v Georgiji in druge znane dogodke, ker so ti dogodki narodna sramota in nevarnost za demokracijo.

6. UTRDITI PRIJATELSTVO MED AMERIŠKIMI IN SLOVANSKIMI DRŽAVAMI.

Mi, milijoni Ameriških Slovanov, smo živi člen med 140.000.000. Amerikancev in več kot 200.000.000 Slovanov. Mi smo živ člen med dvema glavnima silama, katere morejo zagotoviti pravični in trajni mir za nas in za vse nadaljne potomce. Mi moramo utrditi naše vezi in prilagoditi vsa sredstva, ki jih imamo na razpolago, da prikažemo pred ameriškim narodom resnično sliko, kaj se godi v slovanških državah.

7. GRADITI AMERIŠKI SLOVANŠKI KONGRES

Ta zadnja točka je ključ do našega uspeha, da dosežemo celotni

program kakor je načrtan v gornjih šestih točkah. Vsled tega mi predlagamo naslednje korake za pojačanje naše organizacije in zvišanje njene učinkovitosti:

a. Kjerkoli je mogoče naj deželni in mestni odbori Ameriškega Slovenskega Kongresa vpostavijo polnoštevilno in zadostno upravno osebje, da bo v stanju stalno provajati iz dneva v dan živahno in neodoljivo delavnost.

b. V naselbinah kjer ne postojajo Ameriški Slovanski Odbori, se morajo ti organizirati.

c. Vse priključene organizacije morajo dajati večjo pomoč obema, deželnim in mestnim odborom ter Glavnemu uradu v New Yorku.

d. Narodnostni podpredsedniki morajo biti mnogo zavednejši in odgovornejši pri mobiliziranju njihovih skupin v vseh kampanjah Ameriškega Slovenskega Kongresa.

e. Slovenski tisk in radio, kateri so nam dajali izdatno pomoč in sodelovanje v preteklosti, naj nadaljujejo to delo še z večjo energijo in posvečajo več prostora za širjenje našega dela in na ta način pridobiti večjo pomoč za naš program pri množicah Slovanških Amerikancev.

f. Glavni Urad, od njegove strani, mora zaposliti potujoče organizatorje, kateri bi pomagali deželnim in mestnim odborom pri njihovih naporih, da razširijo in povečajo delavnost, posebno sedaj pri volilni kampanji.

g. Več literature se mora izdati iz Glavnega Urada. Prizadevati si moramo, da bomo izdajali mesečni ali pa pol mesečni organizacijski organ.

h. Zadnja seja našega glavnega Odbora, ki se je odbržala v Cleveland-u, je zaključila, da bi potrebovali za naš letni proračun svoto \$60.000 v Glavni Blagajni, kar je bilo na sejah posameznih slovanških narodnostih odobreno in predloženo, ter potrjeno od A. S. K. in se je (v ta namen nabralo že okrog 22.000 dolarjev) na zaključnem zborovanju v Madison Square Garden-u New Yorku.

Gornja delovna resolucija predstavlja temeljni interes in želje Ameriškega ljudstva. Samo z izpolnitvijo tega programa se moremo povrniti na pot Rooseveltovih miroljubnih smernic, da se začelijo težkoče, ki so nastale med Zavezniki. Nekateri vladni mogotci v Washingtonu in skoro ves trgovski tisk bi radi prepričali ameriški narod, da ves ta sedanji nesporazum izvira iz, kakor to oni imenujejo "Sovjetsko Prodiranje" v vzhodni Evropi. Kot dokaz zato kažejo na anti-fašistične vlade v Jugoslaviji, Poljski, Čehoslovajski in Bolgariji.

Ni še temu tako dolgo, ko je na isti način vpila evropska reakcija in rojalisti proti ustanovitvi Združenih Držav Ameriških, ter storila vse, da se je oviralo napredek ameriške neodvisnosti.

Ali bo sedaj Amerika zavzela njih mesto ter dušila nove demokratične države v vzhodni Evropi? Prijatelji ne varjamo sami sebe, ampak gledajmo resnici pogumno v oči, pa naj bo še tako nepriljetna. Vse povsod, če je to na kitajskem ali pa v centralni Evropi, daje naša reakcija moralno in materialno pomoč ostankom fašistične golazni, med tem pa dela zapreko in opozicijo vsakemu konstruktivnemu predlogu Sovjetske Zveze in Slovanškim državam.

Amerikanske Slovence boli ko vidijo, da delegacija Združenih Držav Ameriških v Parizu deluje kot glavna nasprotnica združenja Slovencev in Hrvatov v Trstu in Juljski Krajini z njihovo pravo domovino novo F. L. R. Jugoslavijo. Ameriški Slovanski Kongres je zahteval in mora še nadalje zahtevati, da se mora vprašanje Trsta in Juljske Krajine rešiti pravično v smislu interesov in potreb naroda, ki prebiva na tem ozemlju, kateri želi po tolikih letih trpljenja svobodo, katero je krvavo zaslužil. Za nas Slovence ni to nikako vprašanje, ker vemo čigava je ta zemlja na kateri prebiva Slovanški rod. Vemo, da je Trst in Juljska Krajina Jugoslovanska! Ostanje nam le, da z vsemi močmi podpremo geslo, ki ga je izrekel slavni Maršal Tito in katerega tako krepko zastopa Jugoslovanska delegacija v Parizu z Edvard Kardeljem na čelu: "Tujega nečemo — Svojeja ne damo!"

Naše geslo je — mir, mir in zopet mir. Mir brez fašizma, mir brez imperijalizma — pravičen in trajni mir za vse svobodoljubne narode sveta. Tem idealom je posvečeno tretje zasedanje Ameriškega Slovenskega Kongresa.

Vinogradniške in kmetijske obdelovalne zadruge pospravljajo prve sadove skupnih naporov

Komaj nekaj mesecev je minilo, odkar so štajerski viničarji in osobenjki dobili po agrarni reformi v svojo last zemljo, ki so jo prej obdelovali za tuje in domače izkoriščevalce. Marsikdo, ki mu agrarna reforma in ljudska oblast ne gresta v račun, je tedaj zamejval, češ kaj bodo ti siromaki, ki so navajeni samo revščine in strganj bajt s toliko zemlje. Tudi marsikateri viničar je bil sam nekako v dvomu ni v strahu, ker je kar tako čez noč postati iz hlappa gospodar.

In v resnici je bilo mnogo težkih nalog, pred katerimi so bili tedaj agrarni interesi, ki so dobili zemljo. Najtežje vprašanje je bilo, kako se lotiti obdelovanja, ki je bilo sicer zemlje dovolj, primanjkovalo je pa vsega drugega, kar je za obdelovanje potrebno. Razdeljena so bila skoraj sama velesposobna. Vsak agrarni interes je dobil del vinogradov, njiv, travnikov in sadovnjakov. Gospodarskih in stanovanjskih poslopij ter inventarja pa naj bi se agrarni interesi posluževali skupno. Agrarni interesi so se kmalu znašli in so začeli uslanjavljati obdelovalne zadruge, vinogradniške in kmetijske, ker so spoznali, da bodo vse svoje težave na ta način najlažje premagali in da bodo v zadrugah tudi zemljo lahko veliko boljše obdelovali. Tako so skoraj na vseh razdeljenih velesposobnih zrasle vinogradniške in kmetijske obdelovalne zadruge, ki jih je zlasti veliko v mariborskem okrožju. Te zadruge predstavljajo na štajerskem eno najvažnejših panog našega ljudskega združništva in pomenijo za naše kmetijstvo velik napredek, saj so že pokazale velike prednosti skupnega obdelovanja zemlje v teh zadrugah.

Kljub težavam so bili že letošnji obdelovalni sezoni doseženi lepi uspehi

Najbrž, da bi si grizel ustnice marsikateri slabih prerokov, ki je spomlad obetal vinogradniškim in obdelovalnim zadrugam kratko življenje. Samo pogledati bi moral malo v eno ali drugo, na primer v vinogradniške zadruge v Ljutomeru, v Svetinjah, v Framu, v Kovači vasi, na Dravinjskem vrhu, v Sv. Petru pri Mariboru, v sadjarsko v Krčevini ali v kmetijsko zadrugo "Lacko" v Radvanju ali v zadrugo v Negovi. Nedvomno je bil dosežen velik uspeh že s tem, da so bile premagane začetne težave, ki niso bile majhne, bodisi da so bile težave čisto tehnične in gospodarske narave, saj je v marsikateri zadrugi v začetku primanjkovalo najnujnejših sredstev za obdelovanje in življenje, bodisi da so to bile "težave", ki jih je prinesel v življenje dotedanji viničarjev in osobenjkonov zadrugi stroj skupnega dela in življenja in ki so bile nedvomno še večje in nevarnejše za posamezne zadruge, kot one prve.

Zadružniki so s premaganjem teh težav že ob prvih uspehih dobili zavest in prepričanje, da je stvar dobra in da se jim v za drugih v resnici obeta lepo, človekno vredno življenje. Samozavestno in veselo ti že danes viničar združniki pripovedujejo o svoji zadrugi, o bogatem pridelku, ki se obetajo, o načrtih, ki jih pripravljajo za bodočnost, vse drugače ko spomladi, ko je podlegel vsaki slabi govorniki, ker si o stvari še sami niso bili na jasnem. In nedvomno je prav v tem prvi in največji uspeh.

Vlada LRS je spomladi dala zadrugam na razpolago precejšnje obratne kredite, da so sploh mogle začeti z delom. Zadruge so s krediti, katerih so uporabile 12 milijonov, pametno gospodarile in so se vsaj za silo postavile na noge. Za primer lahko pogledamo samo Lackovo zadrugo, ki je spomladi vzela samo 20 tisoč din kredita, trenutno pa ima v blagajni 30.000 din.

Novi skupni način obdelovanja se je zelo obnesel. Skoraj v nobeni zadrugi ne obdelujejo zemlje več posamično, temveč le v skupinah. Tako delajo na primer v vinogradniški zadrugi Kerenčič na Kogu v 12 skupinah, v zadrugi v Ljutomeru v 25 skupinah, ki sestavljajo tri delovne brigade, v Kovači vasi v petih skupinah itd. Prednost skupnega dela je seveda velika; porabi se manj delovne sile in časa, obdelava pa je cenejša. Tako so v kmetijsko obdelovalni zadrugi Lacko izračunali, da so za obdelavo porabili za 30% manj dela, kakor so ga uporabili na istem prostoru pred vojno. Poleg tega pa je bila zemlja sedaj intenzivneje obdelana. Saj je bilo prej samo na posestvu na Betnavi, ki je danes samo del zadruge, zaposlenih šest delavcev več kakor sedaj v celotni zadrugi. V sadjarski zadrugi Krčevina-Stuki so porabili za 50% delovne sile manj kakor pred vojno, v Zadrugi v Lutmerku pa za 15% manj. Na splošno znaša ta račun skoraj v vseh zadrugah okrog 25%.

V vseh zadrugah prejemajo člani akcije, ki znašajo 5 do 6 din na uro. Seveda imajo člani vsi oskrbo v zadrugi. Ob končnem letnem obračunu bo članom izplačan ostali zaslužek po višini donosa zadruge in po številu doseženih ur, ki jih bo opravil posamezni član. Vsak zadrugnik ima tudi po nekaj tako imenovane deputatne zemlje, ki jo obdeluje za lastno gospodinjstvo. Po večini se združniki zelo dobro razumejo. Če tu pa tam nastane kak spor, ga sproti rešijo. Tako so pred kratkim v zadrugi v Krčevini izključili eno družino, ki je terorizirala ostale člane. Težave imajo v zadrugi pri Sv. Ani, kjer zadrugniki vlečejo vsak na svojo stran in kjer imajo slab upravni odbor, ki ga še niso izmenjali. Zadruge so tesno povezane z ljudskimi odbori in z odbori Osvobodilne fronte. Večina zadrug ima v teh odborih tudi svoje zastopnike. Kjer je ta povezava dobra, teče delo v zadrugi veliko boljše, kar je razumljivo, tu pa

tam pa je tudi ljudski odbor še v slabih rokah in zadrugam ni naklonjen. Tak je na primer ljudski odbor v Vareji, ki šteti oskrbnika bivšega velesposobca, ki bi radi še kar naprej izkoriščali vinogradnike. Tu pa tam se pojavi še kdo od bivših lastnikov in poizkuša nad zadrugniki uganjati teror. Taka je žena bivšega mariborskega industrijalca Hutterja, ki vedri v okoližju vinogradniške zadruge na Dravinjskem vrhu, tak je tudi prejšnji gospodar posestva v Krčevina-Stuki, ki še vedno rovati proti sedanji zadrugi na tem posestvu.

Odnosi ostalih vinogradnikov in kmetov do zadrug so se že precej izpremenili, odkar so se na lastne oči prepračili o uspehih zadrug. Marsikdo so ostali vinogradniki že priznali, da viničarski vinogradi še nikdar niso bili tako obdelani kakor letošnje leto, mnogi pa tudi priznavajo, da je smotrna in intenzivna obdelava mogoča edino na način, kakršnega se poslužujejo zadruge. Tu in tam pa se dobe še zakrknjenci, ki govore sedaj, ko vidijo uspehe zadruge, da bodo zadruge uničile ostale kmete.

Obnova bo terjala še veliko naporov

Bivši gospodarji se za prosep svojih posestev niso bogvejak brigali. Investirali so ravno toliko, kolikor je bilo najnujnejše za pridelok. Zato ni čudno, da so zlasti poslopja z inventarjem propadala, isto pa je bilo seveda v vinogradi. Med vojno je bilo še slabše, ker so bili nekateri vinogradi neposredno prizadeti v borbah. Tu je škoda zlasti velika. Največji interes zadrug kakor tudi vsega našega narodnega gospodarstva pa je, da se vinogradi čimprej obnovijo. Prav v zadnjem času je bilo nakar-zanih nadaljnjih 33 milijonov obnovenih kreditov za kmetijske zadruge, h katerim se prištevajo tudi vinogradniške.

Naše vinogradništvo se bo dalo rešiti le z veleproizvodnjo in z obdelavo na moderen način. Kajti do sedanjih starokopitni način obdelovanja bi pripeljal naše vinogradnike v gotovo gospodarsko propast. Zato je treba takoj začeti z moderno obnovo vinogradov. Tega pa seveda vinogradniki ne bodo zmogli sami, ampak le s pomočjo strokovnjakov. Tako je na primer v zadnjem času zadruga v Lutmerku posadila na novo 11.000 trt vinograda, toda na stari način, kar seveda ni noben napredek. Predvsem bodo pri obnovi zadrugam pomagali strokovni svetovalci, ki bodo delovali v vsakem okraju. Prav so razumeli pomen tega vprašanja v zadrugi v Ljutomeru, ko so že pred časom zaprosili ministrstvo za kmetijstvo za strokovnjaka, ki bi pregledal njihove vinograde in analiziral zemljo, da bi lahko pričeli z načrtno obnovo. V mnogih zadrugah si ustanovljajo tudi trsnice in matičnjake v ta namen.

Prav tako bo treba obnavljati tudi gospodarska in stanovanjska poslopja. V vinogradniški zadrugi

(Dalje na 4 str.)

Novoporočenca Alojz Košmrl sin (pok. Lojza Košmrl) in Marijete Košmrl sedaj poročene Hren in Angela Košmrl (rojena Zakrajšek, hči pok. Frank) in Frances Zakrajšek, stanujoče v Stevensville, Ont.

Z kakšnim govorom se posluži sovražnik

Kaj pogosto kroži med ljudmi, čuden in nerazumljiv pogovor. Včasih se kdo posluži samo na polovico besed in drugo polovico obdrži za sebe, češ saj se bo menda le domislil, kaj mislim povedati. Pa tudi polovične bi se mogle nekako prebaviti, a nemogoče je prebaviti šare, katera prinese na dan duševni zaslepljenec. Človek bi moral imeti precej dober zehodec, da bi mogel prebaviti pogovor z takim zapeljancem. Čitaj in tehtaj čitatelj!

Neki "prijatelj" je zaupljivo dejal: "Ti, zadnjič sem čital v Edinosti, da se bomo preštevali na dan proslav 29. novembra. Premišljeval sem, pa nikakor nisem mogel uganiti, kaj naj to pomeni. Denar sicer rad preštevam. Vedno ga je premalo. Še ta dolar bom naložil na banko, da bo cela vsota. . . ."

V kino sem šel, pa so računali kar 60 centov za vstopnico. Ti hudič, ti, kako se je vse podražilo. Pa saj če greš na kako zabavo, tudi računajo. Potem pa še vedno nabirajo za kako stvar. Če bi za vse dajal, saj mi ne bi prav nič ostalo od zaslužka. Ves zaslužek bi šel sproti. Nekaj za hrano, nekaj za stanovanje, včasih je treba kupiti kako srajco ali čevlje, nekaj bi rad poslal tudi svojim v stari kraj. Na vse pa ne moreš. Nekaj bo treba opustiti. V kino ne bom šel, pa tudi na zabavo ne. Lepše je doma — doma se lepo vsedeš v svoji sobi k mizi ali pa na postelj, pa te nihče ne more nadlegovati. Če pa greš na zabavo ali pa daješ na vsako nabiralno polo, ki ti jo pomolijo pod nos, ne moreš rejs ničesar prihraniti. Veš, včasih pa človek brez skrbi, če imaš nekaj v arzetu, stopi lahko v prijetnejšo družbo, kakor pa nekakšna zabava ali pa nekakšni sestanki. Stopiš tje par prijateljev v pripravno hišo, kjer dobiš pižamo. Kako priležne nekoliko "badljev" . . . prijatelj, ne vem zakaj si ti tako nemaren sam zase. Kaj boš hodil na sestanke. Doma — doma ostani, pa boš videl, da se splača. Saj samo enkrat živiš na svetu. Kaj boš poganjal za druge. Vsak naj zase skrbi, če pa noče, ni vreden da živi. Saj vidiš da je tako. Tisti, ki so na vodstvu teh organizacij, svoj jim je kdo drugi, gledajo za marjitet. Jaz jim kar nič ne verjamem. Ali ni tako prav? Menda ja. . . . Jaz pravim: Delat naj bi šli, naj zaslužijo kruh tako kakor jaz in drugi. Veš, to kar pravijo, da zbirajo za stari kraj, kar sami pospravijo v svoj arzet. Kar nič ne verjamem, da pošljejo tam. Saj sem tam en dan dobil pismo, pa mi pišejo, da niso ničesar dobili. Sedaj lahko izprevidiš, da ti resnico povem. . . . veš ti je živa resnica. Pa tudi tole sem slišal.

Titova vlada je odpravila vso privatno lastnino. Ni več kot je bilo prej. Sedaj ustanavljajo nekakšne zadruge. Kaj so mari zadruge, jaz imam svoje posejstvo. V zadruge ne bom šel. Kupil bi pa še rad nekaj zemlje. Malo premalo drvsmo imeli. Če bi bila kakšna gošča, kar kupil bi jo. Za drva bi bila. Pa še nekaj ti bom povedal. Zakaj preganjajo duhovnike v starem kraju? No, saj naš fajmošter so srečno zbežali v Italijo. Rešili so si življenje. Ko bi ti vedel kako lepo znajo pisati. Vejš, Titova vlada ni to, kar pravijo tite, pa saj vejš na koga mislim. . . . komunisti. Fajmošter pišejo, da je sedaj večji teror kot je bil prej. Jaz jim verjamem. Oni so študirali. Kaj bo oni več vedel, kakor pa fajmošter. Saj ni študiral. Pišejo, da mladina ne porajta dosti za cerkve, rajši se zbira na sestanke, fizkulturo itd. Vejš prej ni bilo kaj takega. Možaki smo se zbrali pri cerkvi, to je bilo lepo. Kaj ne da. . . . Pa smo se pogovarjali kako lepe voli ima oni, pa konje, krave, prešiče, kokoši in že obdelano polje. Sedaj se pa nič kaj takega ne pogovarjajo. Samo o zadruge, gradnji železniške proge, edinstvu, enakopravnosti, ljudskih odborih. Ljudske vlade, sodelovanju in kaj vse še ne. Pa tudi denar vedno zbirajo. Ni resnica da bi bili gospod fajmošter ubijalec. Oni so branili samo cerkev pred komunisti. Moralni so se postavili za sv. katoliško vero. Vejš tudi med fašisti so dobri ljudje. . . ."

Dovolj je tega, sem dejal temu pridigarju, ki je pobral vso šaro iz prašnih omar. Par besed odgovora je zadostovalo, da sem se ga rešil. Zavihal je nos in se v naglimi koraki odstranil. Njegove besede so švigale na vse strani. Tako je hitel s pripovedovanjem, da se mi je zdelo, da ne zadostuje, svoj samo usta, temveč da tudi z ušesi govori. Vse je pretrepalo na njegovem telesu. Zdjaj pa zdjaj se je potipal za žep, potil pa tako, da je kar teklo od njega. Prsti na rokah, pa tudi menda na nogah, so se vedno premikali, kakor da štejejo denar. Toda poleg vse svoje zmote in zaslepljenosti, sebičnosti in lakomnosti, za denarjem, ki je prva in poglavitna ovira pri takih "prijateljih" da so vedno rajši doma, kakor pa priti na sestanke, zabavo ali predavanja, je odkril kar menda tudi sam ni mislil odkriti. Namreč da gospod fajmošter lepo pišejo iz Italije. In to zadostuje, da človek spozna odkod takim pridigarjem besede polne sovražnosti napram naprednemu gibanju. Odkril je povrh tega še nekaj drugega. Namreč lahko si zamislimo znanega sovražnika hišni pogovor. Ali more biti drugačen kakor tega pri-

digarja? Kaj še. Kako naj bo drugačen, ko je vendar on sam tisti duševni navdahnjenec besed, kate-re gotov naivnež raznaša naokrog. In vendar duševni in navni raznašalci strupene propagande, niso vedno uhrni. Tudi njim se včasih odpre srce in postanejo veliko-dušni. Največkrat pri kakim njim všeč družbi, pri pižami. Oh. . . . takrat ni prav nič škoda desetice. Daj še en "badelj", pa kaj boš hodil dvakrat, kar celo "bakso" prinesi. Tukaj se pa postavijo taki možakarji. Takrat ne misli, na "goščo", ne misli na fajmoštra, ne misli na cerkev. Ne misli na nič drugega kakor zadovoljiti svoji strasti in sebičnosti.

In pogovor. Kakšen pogovor gre med njimi. Kar eden čez drugega je boljši. V tovarni kjer dela, ga ni boljšega, samo z basom se pogovarja. Bas, je rekel to. . . . bas, je rekel to. Dobi se pa še pogumnejši med njim, kateri seže do superitenta. Ta je že ober možak. Nihče mu ni raven. Potem se pa spravijo vsi v politiko. Tudi v politiki so pravi mojstri. Začne se obriranje zdaj tega in zopet onega vidnejšega rojaka v naselbini. Oberejo njega, spravijo se okrog njegove hiše, potem na premoženje. Povsod iščejo obrežka, pilijo las na sto krajev. Na vse zadnje se pa oglašajo ober možak in pove: No. . . . fantje, zdjaj bo pa čas za domov. Potem se obrne do hišne gospodinjice, gospa lepo smo se zabavali. Hvala za postrežbo. . . . še izročil kakšen dar otroku ter odide ves prevzet z ostalimi iz hiše. Srce mu kar igra od veselja meneč se sam z seboj, nocoj smo pa opravili dobro delo. Uspešno nam je zadržati nekoliko ljudi, da niso odšli na zabavo.

Tako delajo sovražniki proti naprednega gibanja in naprednih akcij v naselbinah!

Naša lastna administracija nam je največja nevarnost

Victoria, B. C. — Senator G. G. McGeer v svojem govoru na 24. konvenciji Pacifiških obrežnih gradbenikov, je dejal: "Severnoameriški kontinent ne preti nevarnosti z strani Rusije, temveč onih, ki so odgovorni za socialno oskrbo. Toda ti kakor razvidno igrajo z notranjimi zadevami in pripravljajo drugo dipresijo in brezposelnost. Pereča nevarnost je prav tukaj in sicer v tem, da se skuša naprti ljudstvu namišljena nadvlada približno tako, kakor je bila naprtena 1930 leta. Mi moramo res prebledeti ob zamisli naših finančnih zdravnikov, kateri skušajo prepričati vsakega, da samo oni razumejo visoke finančne probleme. Toda taka zamisel za današnje dobo, je neumna. Ne glede na to, kakšne ima poglede senator McGeer o Rusiji, vendar je podal vsaj nekoliko poštenih besed, ki so na svojem mestu. Dejal je, da največja nevarnost preti ljudstvu ne z strani Moskve, kakor skušajo prepričati finančni krogi javno mnenje, ampak z strani vladnih krogov, kateri pehajo ljudstvo v vedno večjo nesigurnost pred bodočnostjo. Nevarnost leži v ekonomskih in gospodarskih problemih tukaj na lastnem pragu, da se povrnemo v dobo rešilnih miloščin in brezdelja.

"Tag Day" za Jugoslavijo

St. Catharines — Mestni Svet kanadskih južnih Slovanov je priredil kakor je bilo že prej naznano "tag day" za pomoč otrokom padlih borcev v Jugoslaviji. Za to akcijo smo mobilizirali vse sile z namenom, da bi čimveč zbrali dobrovoljnih prispevkov. Skupni dohodek je bil \$467.48.

Tako smo tudi z to akcijo doprinesli nekoliko materialne pomoči našim narodom in starem kraju. Hočemo pa nadaljevati z našim delom v prid taki pomoči tudi v bodoče dokler bo potrebno.

Za uspeh gornje akcije se je zahvaliti največ bratu Johnu Cesarju, kateri je veliko pomagal. Prav tako gre zahvala ostalim tovarišem in tovariščam na požrtvovalnosti, posebno pa starišem ki so dovolili svojim otrokom na dan "tag day" da so šli nabirat po mestu med ljudstvom dobrovoljne prispevke.

D. Štimac, taj.

Pismo iz proge Brčko - Banoviči

Naslednje pismo je prejel rojak Vinko Rešek, stanujoč tukaj v Torontu od svoje nečakinje iz starega kraja, ki se nahaja na gradnji železniške proge Brčko-Banoviči. To je hčerka očeta katerega so zverinski madžarski fašisti ločili od njegove družine, šestih otrok. Izgnan je bil od svoje družine v Bel-tincih, Prekmurju, na Štajersko. Bil je zaprt v Mariboru en mesec, potem so zaprli še njegovega sina. Ko je oče zvedel, da je njegov sin zaprt, ga je to toliko ganilo in potro, da ga je zadel kap. Njegova hčerka Ružica piše omenjenemu rojaku takole:

Dragi stric! Naj te nič ne začudi, ko boš videl, da ti pišem iz Bosne, iz vasi Špionice. Prepričana sem, da si ališal že marsikaj o mladini Jugoslavije in o njenem delu. Gotovo ti ni neznanu veliko delo mladine na "Mladinski progi Brčko-Banoviči". To delo je obveza vse zavodne mladine, da ga izvrši do prihodnjega novembra. Veš, in tukaj se nahajam tudi jaz.

Ne moreš si zamisliti, kako se počutim, ko vem, da je tudi meni toliko zaupano, da sem postala članica te velike akcije. Tukaj se nahajam že več kot mesec dni, dočim je brat Milan, tukaj že četrti mesec. Godi se nam zelo dobro. Dnevno delamo 6 ur, ostalo pa porabimo za študij, telesno vzgojo,

pa tudi zabave nam ne manjka. Kako bi nam (ne moglo biti lepo) ko pa je v tej okolici okrog 10 brigad. Enkrat pridejo eni, potem zopet drugi tako, da se nam zdi nemogoče, da je že avgust. Ne morem se živjeti v to, ko bo čas odhoda, ko bo šel vsak na svojo stran. Sicer pa se o tem še ne menimo, kajti škoda bi bilo skaltiti to veselje, navdušenje in radost s pogovori o ločitvi in samevanju. Vendar nas tolaži to, da bomo vse izkušnje, ki smo jih dobili tukaj, lahko uporabili doma, da olajšamo delo naše organizacije.

Naj te seznanim vsaj nekoliko z našim bivališčem. Vse naokrog so hribi, tisti znani hribi Majevice, ki so terjali toliko žrtev v borbi za svobodo. Že same na sebi jih je priroda obdarila z lepoto, vendar so sedaj še lepši, posebno takrat ko veter zapiha preko njih in zdi se nam, da nam prinaša pozdrave grobov, za katere še niti ne vemo, kakor da bi slišali glasove, ki nam govore: "Kako ste srečni, da obnavljate, pa tudi mi smo srečni, saj smo dali vse kar smo imeli. Dali smo življenja!"

Po teh hribih se nahajamo mi. Če bi pogledali s hriba, bi videli kopico streh, ki kakor koklje čuvajo in pazijo na svoja piščeta. Sprejmi najlepše pozdrave od: Ruže in Milana

Proglas 1. kongresa ljudske fronte LR Makedonije makedonskemu ljudstvu

Skoplje, 5. avg. I. kongres Ljudske fronte LR Makedonije, ki je bil v Skoplju od 2. do 4. avgusta je izdal proglas, v katerem je rečeno med drugim:

Na prvem kongresu Ljudske fronte je makedonsko ljudstvo soglasno izrazilo trdno povezanost in bratstvo z vsemi jugoslovanskimi narodi ter istočasno svojo nedeljivo ljubezen in vdanost do ustanovitelja in voditelja Ljudske fronte ter genialnega voditelja našega ljudstva maršala Jugoslavije Josipa Broza-Tita. Ta kongres je še enkrat pokazal, da je Ljudska fronta Makedonije obsejalna ljudska organizacija, ki obsega vse poštene ljudi in rodoljube v naši deželi in vse, ki želijo svobodo in srečno bodočnost svojemu ljudstvu.

Na prvem kongresu Ljudske fronte so bili kot naši dragi gostje tudi predstavniki naših bratov iz Pirinske in Egejske Makedonije. Ta dogodek je spreminil kongres v manifestacijo neomajne želje makedonskega ljudstva iz vseh delov Makedonije, da bi bili svobodni in združeni v naši republiki Makedoniji v okviru FLRJ. V programu Ljudske fronte je že od prvih dni, ko je bila ustanovljena, utemeljena tudi zahteva, da bi bil makedonski narod združen in zedinjen v svoji republiki. Uresničenje teh idealov našega ljudstva in zaobljuba naših prvobornih voditeljev in narodno osvobodilnega gibanja, sta danes plamteča želja našega ljudstva.

Naše ljudstvo v Egejski Makedoniji, ki vodi skupno z demokratičnim grškim ljudstvom trdovratno borbo proti monarhfašističnim zatiralcem za svoje demokratične in nacionalne pravice, uživa resnično simpatijo in moralno podporo ne samo pri ljudstvu LR Makedonije, marveč tudi pri vseh jugoslovanskih narodih. Po poti skupne združene borbe z naprednimi silami grškega naroda bo lahko tudi naše ljudstvo v Egejski Makedoniji ustvarilo svoj sen in izvajalo svoje nacionalne in demokratične pravice. Ljudska fronta Makedonije vztraja na tem, naj bi te nacionalne in demokratične pravice dosegli tudi naši bratje Slovenci in Hrvati iz Trsta in Julijske krajine. Naj bi I. kongres Ljudske fronte dal novo pobudo za okrepitev notranje enotnosti makedonskega

Pismo marlivega zbiralca za X-raj parat

Iz Galta nam piše Martin Hudolin, kateri je nabral lepo svoto \$101.50, dasiravno ni Slovencev v Galtu. On piše: Dragi tovariši Troha!

Pošiljam ti drugo izpolnjeno polo in s tem sem dovršil delo, ker v okolici Galta ni drugih Slovencev razen moje družine. Nekako 8 milj od tukaj v mestu Kichener, je pa več Jugoslovenov med njimi več slovensko govorečih Kočevarjev in Švabov iz Jugoslavije. V vojnem času so vsi ti bili "Jugoslavani" ali sedaj so pa postali "Germani". Ko sem se sestal z slovensko govorečim nemčurjem, sem mu omenil radi x-raj aparata. A on se ni postavil samo na dve nogi, ampak z rokami in nogami se je uprl, da ne da nič za narod v Jugoslaviji, češ, da ne bo dolgo ko bodo postavili spomenik rablju Hitlerju, nekje v Germaniji — rablju, ki je pomoril na milijone nedolžnih ljudi.

Kakor ti bo razvidno iz liste, sem obiskal na 35 milj na okrog od tukaj izseljenec in samo dva stista maloštevilniki, ki se še vedno boje Hitlerja ali so pa očitni nasprotniki.

Smrt fašizmu-svoboda narodu!.. M. Hudolin

IZ PISARNE POSLANSTVA V OTTAWA

Poslanstvo FLRJ ima čast obvestiti vas, da bojo njegove pisarne ostale še vnaprej na 259 Daly Avenue, Ottawa, in se jih ne bo preseljevalo v drugo poslopje, kot je bilo prvotno javljeno.

Z to objavo se torej želi zvrniti pažnjo čitateljem, da se v bodoče v zadevah, ki so v zvezi z poslanstvom FLRJ v Ottawi, obrnejo na zgornji naslov.

Poslanstvo FLRJ. Ottawa.

Kratke vesti iz starega kraja

BUKOVAC

Ljubljanska mladinska delovna brigada "Franceta Prešerna" je 1. julija zamenjala pri delu na mladinski progi 1. ljubljansko udarno brigado "Franca Rozmana-Staneta."

Najboljša je v brigadi 1. četa (jeseniška) ki je v 6 urah izkopala 67 metrov jarka, iztovorila pa 10.000 kosov opeke in 950 kg cementsa.

MEZGOVCI OB PESNICI

Pesnica je s prihodom celjske mladinske delovne brigade oživela. Brigada dela na regulaciji Pesniške struge, kjer je najširša.

Vsak dan so uspehi večji, brigade tekmujejo med seboj za zmagovalno prehodno zastavico.

PRESTRANEK

Mladina vzhodno primorskega okrožja si je v svojem delu zadala mnogo nalog, med katerimi tudi dograditev železniškega mostu v Prestranku.

Mladina odhaja s pesmijo na delo in s pesmijo se vrača. Doseženi so že vidni uspehi in se večajo z vsakim dnem.

HRASTNIK

Na svojem plenarnem sestanku so prevezele žene celjskega okrožja naloge, da zberejo pecivo, cigarete in pisalne potrebšline ter pošljejo vse skupaj mladini na progi Brčko-Banoviči. Odpotale so tudi 8 članska delegacija, katera je ta darila izročila mladini.

VRHNIKA

Učiteljski pripravniki, ki smo lansko leto obiskovali pedagoški tečaj v Ptujju in bili med letom

razmeščeni po vsem mariborskem okrožju, izpolnjujemo svoje znanje v učiteljskem nadaljevalnem tečaju na Vrhniki.

Med tem ko mladinske delovne brigade vztrajno obnavljajo domovino, je naša prva naloga, da se strokovno izobrazimo.

KRIZEVSKA VAS

Mladincem in mladini, ki gradijo progo Otovec-Bubnjarci, pomagamo z vsem mogočim. V vsakotjedenski akciji zberemo zelenjavo, sočivje in sadje, ki ga pošljemo štabu mladinskih delovnih brigad.

Mladinsko delovni brigado "Daki" smo obdarovale s 16 kg. peciva, 1500 din in 100 cigaretami — brigadi "Vidmar", ki je nastanjena v naši vasi, smo za približek spekle 6 potic. Udarnikom na progi Brčko-Banoviči pa smo poslale okrog 8 kg. peciva in 500 cigaret.

MARIBOR

Da bi pomagali onemoglim delavcem v času dokler ne bo rešeno vprašanje pokojnin, so darovali delavci državnih železnic v Mariboru junija eno in meseca avgusta eno dnevnico.

PTUJ

Prosvetni minister LRS tov. Ferdo Kozak je 9. avgusta v družbi velikega pisatelja Hrvatske tov. Križlje in njegove soproge na potovanju po LRS obiskal Ptuj.

O vsem, kar so videli, se niso mogli dovolj načuditi vrednosti zgodovinskih zbirk ptujskega muzeja in bo nedvomno njihova pozornost povečala zanimanje hrvatskih in slovenskih znanstvenikov za te dragocene ohranitve.

RAJO.

Da bi si mogli predstaviti važnost Kongresa, potrebno je neposredno prečitati delovno resolucijo, katera našteva kaj vse je treba podvzeti, da bi se vso njegovo veličino in vrednost vneslo med široke ljudske množice ter tako ustvarjala močna podlaga za ostanje našega naroda v svetu. Brez dvoma, bodi Slovanski narodi v tem delu zavzemali enako odlično mesto kot so ga zavzemali za poraz Hitlerjeve Nemčije. Želim udeležnikom Kongresa popolni uspeh pri vašem delu."

Pozdrav, J. Stalina.

10 SEPTEMBRA - DAN - JUGOSLOVANSKE MORNARICE

Beograd, 10 sept. — Vrhovni poveljnik oboroženih sil FLR Jugoslavije, maršal Tito, je danes podal pomembno povelje v zvezi petletnice Jugoslovanske mornarice. Ob tej priliki je dejal:

Tovariši, mornarji, podčastniki, častniki in admirali Jugoslovanske mornarice! "Danes 10. septembra se vrši petna obletnica odkar je ustanovljena naša nova jugoslovanska mornarica. Ona je ustanovljena kot logična posledica brezkompromisne in herojske borbe naših narodov proti okupatorjem povsod in v vsakem mestu kjer se je nahajal v naši zemlji. Od tega historijskega dneva, okupatorji in njihovi vstaški kvizlingi niso imeli miru niti na morju. Če tudi slabo oboroženi in drvenimi ladjami, toda z nevidno smelostjo in upornostjo so naši sinovi divne Dalmacije dajali neprestano močne udarce daleč močnejšemu sovražniku, ter so z tem doprinesli svoj dragocenen delež v prid obstoja in osvobodilne borbe za svobodo in neodvisnost narodov Jugoslavije. Tovariši!

Vam so narod FLR Jugoslavije poverili čuvati naše sinje Jadran-ralim Stalin. Njegova poslanica Kongresu se glasi: "Tretji Kongres Ameriških Slovanov se vrši v času, ko pred človeštvom obstoja problem, da se uniči ostanke fašizma in upostavi trajen mir v svetu. Brez dvoma, bodi Slovanski narodi v tem delu zavzemali enako odlično mesto kot so ga zavzemali za poraz Hitlerjeve Nemčije. Želim udeležnikom Kongresa popolni uspeh pri vašem delu."

Pozdrav, J. Stalina.

sko morje — ponos vseh naših narodov. Boditi pa prav tako smeli in uporni tudi nadalje pri učenju premagovati sodobno tehniko, kakor ste bili smeli in uporni v najtežji dobi osvobodilne borbe. Gojite jih in jih presajajte v nove generacije mornarjev — junastvo in upor borcev mornarjev velike osvobodilne vojne!"

Tovariši mornarji, podčastniki, častniki in admirali! Čestitam vam praznik mornarice, dan njenega rojstva z trdo vero, da boste izvršili vse naloge, ki bodo pred vas postavljene. Smrt fašizmu — svoboda narodu!

Vrhovni poveljnik oboroženih sil Maršal Jugoslavije, Josip Broz-Tito.

Sudbury, Ont.

Odsek Zvezé Kanadskih Slovencev priredi "Vinsko trgatve" v nedeljo dne 6 oktobra in sicer v prostorih na 322 Bessie St.

Na tej zabavi bo prav dosti prijetnega razvedrila za vse, tako za mladino kot za starejše. Trgali bodo zrelo grozdje, pisali in se zabavali kakor smo se včasih v starem kraju.

Zato uljudno vabimo vse tukajšne Slovence kakor tudi soproste Hrvate in Srbe, da nas ob tej priliki obiščejo. Vabimo tudi naše rojake iz Creightona, Garsona in Levack-a, da pridejo to večer in se udeležijo vinske trgatve.

Začetek ob 7.30 uri zvečer. Za dobro postrežbo skrbi: Odbor.

D. Štimac, taj.

Slovanski Kongres močna opora za mir in progres

Kongres je prejel številne pozdrave med temi od Stalina in Tita. . . . Zgodovinski Kongres ameriških Slovanov, ki se je vršil 21,22 in 23 septembra t. l., je bil zaključen na velikem ljudskem zborovanju v Madison Square Garden-u, katerega se je udeležilo nad 15.000 udeležencev, kateri so oduševljeno klicali govornikom. To je bila najbolj sijajna manifestacija ameriških Slovanov, kateri so demonstrialno svojo patriotično lojalnost velikim načelom solidarnosti z vsemi miroljubnimi silami v svetu za skupno zmago Združenih narodov nad silami fašističnega očiča kakor jo manifestirajo sedaj po zadobljeni zmagi za dosego trajnega in pravičnega mira. . . . Ni bila lahko prva naloga — naloga za poraz fašizma, so poudarjali govorniki in je poudarjeno v delovni resoluciji. Toda dosežena

je z mnogimi žrtvami. Te žrtve pa niso bile zastoj. Sedaj se moramo še bolj odločno vreči na delo na drugo nalogo, da se ohrani mir v svetu, ter dati vso podporo novoosvobojenim slovanskim državam vzhodne Evrope, tako materialno kot moralno. . . . Da bi si mogli predstaviti važnost Kongresa, potrebno je neposredno prečitati delovno resolucijo, katera našteva kaj vse je treba podvzeti, da bi se vso njegovo veličino in vrednost vneslo med široke ljudske množice ter tako ustvarjala močna podlaga za ostanje našega naroda v svetu. Brez dvoma, bodi Slovanski narodi v tem delu zavzemali enako odlično mesto kot so ga zavzemali za poraz Hitlerjeve Nemčije. Želim udeležnikom Kongresa popolni uspeh pri vašem delu."

Youth Plans Future

By Jessie Storrie

It is clear that the work done since the World Youth Conference has shown that the initiative and cooperative effort required from youth during the war, are no less essential today in the work of reconstruction, and in the strengthening of friendship and understanding which will help to make future wars impossible. In barely six months since most of the delegates to the World Youth Conference returned to their countries, organizations representing approximately 45 million young people joined the W.F.D.Y. This Council meeting showed that the foundation of a strong Federation have been firmly established both by the work of the headquarters and by the activities of organizations within countries.

Practical plans for furthering the united efforts of young people for peace throughout the world were discussed. Relations with world organizations such as the League of Nations and the resolutions adopted at the World Youth Conference in London last year. Two people from Canada attended this meeting — Morley Clark of the Student Christian Movement and Jessie Storrie from the National Federation of Labor Youth.

Thirty-six countries were represented at the recent World Council meeting of the World Federation of Democratic Youth held in Paris, July 19th — August 5th. The task of this Council was to devise practical means of carrying out the principles and resolutions adopted at the World Youth Conference in London last year. Two people from Canada attended this meeting — Morley Clark of the Student Christian Movement and Jessie Storrie from the National Federation of Labor Youth.

A special bureau dealing with the needs of youth has been established to study the conditions and needs of youth in all countries, to issue special materials on these questions, and to support all campaigns undertaken to improve the conditions of youth.

At this Council meeting, special attention was given to the needs and problems of colonial youth. It was recognized that world peace is endangered by the subjection of millions of colonial peoples. The depressed conditions of the people in colonial and semi-colonial countries, who constitute half the population of the world, directly affect the living standards of all young people in the world, and prevent the full utilization of the world's resources. In many of these countries, too, youth organizations are not given full freedom to develop. In Egypt democratic youth organizations

recently have been banned, young people arrested, and thrown into prison, by order of the Egyptian government.

The importance of establishing closer contact with youth organizations in the colonial countries was stressed. A special Colonial Bureau of the W.F.D.Y. has been set up with a full-time worker from India, Vydia Kanuga. Two of the most important tasks of this Bureau in the next year are the sending of a W.F.D.Y. Commission to India of youth representatives from England, U.S.A., U.S.S.R., China, France, Denmark, Viet-Nam, Yugoslavia and the organizing of a Western Hemisphere Youth Conference.

A special Press and Information Bureau to send out information and publications of the Federation is starting its work. Its chief work will be to issue a monthly magazine, the first issue of which is to appear in September.

In the next year, three main events are planned to be held by the Federation: I. World Youth Day November 10th (the first anniversary of the Federation) will be widely observed in many countries this year. II. World Youth Week, March 21st — 28th has already become part of the established tradition of youth organizations in many countries. III. In the summer of 1947 the first World Youth Festival will be held in Copenhagen or Prague. The place is to be decided in the next few weeks. This festival will bring together young people of many countries in a festival that will be an important contribution toward the reconstruction of the world and the maintenance of peace through the UNO.

At the end of the Council meeting, a special Conference on Aid to Spain was held. This Conference was attended by representatives of the Spanish Republican Government, and delegates of the different countries. This Conference issued an appeal to the youth of the world to give practical assistance to the youth of Spain by doing everything to urge their Governments to break diplomatic and economic relations with Spain, to afford all material help to young people struggling and suffering in Spain by organizing "Weeks of Help to Spanish Youth", and setting up permanent National Committees for this purpose.

The immediate task is to strengthen now in every country the practical work of support for the W.F.D.Y. and its programme, and to draw new millions of youth into the Federation. This is necessary if the unity of the democratic youth of the world is to be strengthened in the struggle for peace and better life against those who would draw the younger generation into a catastrophic third world war.

Vinogradniške in kmetijske obdelovalne zadruge pospravljajo prve sadove

(Iz 2 strani)

Gorca-Dežno so nameravali ustanoviti obnovitveno zadrugo, ker niso vedeli, da kredit za obnovo poslojaj dobe lahko neposredno na ime svoje vinogradniške zadruge. Zadruga naj se same obrne na tehnične baze svojih okolišev in naj sporazumno z njimi napravijo načrte za obnovo. Predvsem je važno, da zadruga prošnja za nakazilo kredita predloži te načrte in obrazložitev, kakaj bodo kredite uporabljali. Vinogradniška zadruga Kerenčič na Kogu, katere člani še sedaj stanujejo v kletih, je naprosila vlado za nakazilo kredita 3 milijone dinarjev, priložila pa ni nobenih načrtov o novih gradnjah. Jasno pa je, da se tolik kredit ne bo nakazoval za obnovo starih zidov, temveč le za gradnjo novega naselja. Kajti načelo je, da naj se obnavlja in popravlja le najnujnejše, ker ne gre zabijati velikih vsot v zasilne zgradbe tam, kjer bo v kratkem treba graditi nove. Zadruga imajo tudi velike težave zaradi pomanjkanja vode v vinogradih in so marsikje porabile precejšnje vsote za vzojke, ki so dovažali vodo. Tudi to vprašanje čaka rešitve. Zadruga prav pri obnovi čituj veliko pomakanje lesa, ker jim gozdovi, ki so jim pripadli po agrarni reformi, še niso bili dodeljeni. To vprašanje pa bo rešeno, čim bo izšel zakon o gozdovih. Zadruga imajo težave zaradi tega, ker jim gozdne uprave ne pomagajo povsod tako, kakor bi bilo treba. Tako je na primer gozdna uprava od zadruge v Kovčič vasi zahtevala plačilo za steljo. Te težave pa se bodo nedvomno dale odpraviti s tesnejšo povezavo zadrug in ljudskih odborov in z zmanjšanjem birokracije v ljudskih odborih.

Kam z letošnjim pridelkom?

Letos se obeta posebno bogata sadna in vinska letina. Če ne bo še kakih ujmov, se bodo naše zadruge z vnovčenjem pridelka močno okrepile. Nekatere zadruge so bile sicer v neki meri prizadete od kaparja in toče, toda večjih nesreč ni bilo. Sedaj zadruga že pripravljajo skladišča in posode za pridelek, za slabše vrste sadja pa grade vršnice. Večina zadrug bo boljše vrste sadja oddala "Sadju" d. d., vino pa "Vinu" d. d. in deloma Navodu. Zlasti je važno, da se zadruga za oddajo sadja povežejo z Naprozami v mestih, v revirjih in industrijskih središčih. Saj bo samo ljubljanska Naproza potrebovala do 100 vagonov sadja. Res velik greh bi bil, če bi ob toliknem pridelku, ki se nam letos obeta, naš delavec in nameščenc ostala brez sadja ali ga preplačeval zaradi špekulantov. To bodo lahko preprečile edino Naproze. Vinogradniške zadruge bodo pretežen del vina prešale s pomočjo strokovnjakov in ga bodo potem prodajale kot buteljčno vino "Vinu" d. d. ali pa tudi v lastnih obratih. Mnoge zadruge si nameravajo namreč ustanoviti lastne gostilne, kjer bodo vnovčevale svoj pridelek. Tu pa tam zadrugi tarna, češ da so cene pridelkov preniske. Pri tem pa je treba pripomniti, da vprašanja cen ne smemo gledati po starem. Predvsem moramo gledati, da se bo dvignila kupna moč dinarja, to pa bo le, če cene ne bodo previsoke. Poleg tega pa moramo vedeti, da v nekaterih drugih pokrajnah države pridelujejo ceneje in dosti boljše blago, kakor pri nas. Naš kmet in vinogradnik bosta prišla na zeleno vejo tedaj, ko bosta z novim in modernim načinom obdelovanja dvignila donos svoje zemlje. To pa se bo našim zadrugam lahko kmalu posrečilo.

Prav pri vnovčenju pridelka bo imela važno vlogo poslovna zveza vinogradniških zadrug mariborskega okrožja, za katero je bil pred kratkim ustanovljen pripravljalni odbor. Poslovna zveza bo nekaj organizacijski in koordinacijski organ. Prenesla bo izkušnje enih zadrug na druge, skrbela bo za nabavo potrebnega materiala, za vzgojo zadrugnega in strokovnega kadra itd. Ona bo skrbel, da se bodo vinogradniške zadruge vključile v naše načrtno gospodarstvo. V režijske poslovne zveze se bodo lahko vodile tudi zadrugne trgovine in gostilne. Da je taka poslovna zveza potrebna, kaže tudi primer vinogradniških zadrug v okraju Ljutomer, ki so si že pred časom ustanovile lasten medzadrugni odbor s približno istimi nameni.

Kaj je za vinogradniške in obdelovalne zadruge najvažnejše? Naše kmetijske in vinogradniške zadruge so dosegle že razmeroma visoko stopnjo svojega razvoja. Kakor pri vsaki mladi ustanovi, se tudi v teh zadrugah še delajo napake, marsikaj je še nezrelega in bolnega v njih organizmi. Kmetijske obdelovalne in vinogradniške zadruge pa čakajo še

velike naloge v našem bodočem gospodarskem razvoju. Zato bo treba njihovem nadaljnjemu utrujevanju in izgrajevanju posvečati največjo skrb. Nedvomno je temeljno in najvažnejše vprašanje v teh zadrugah vprašanje zadrugne zavesti in medsebojnih odnosov zadrugnikov. Zadruga, ki ne bo imela zavednih in složnih članov, ne bo uspevala. To zadrugno zavest in enotnost pa bodo zadrugniki dosegli edino s političnim izgrajevanjem. Politično delo je v zadrugi prav tako važno kakor gošpodarsko. Kajti politika in gospodarstvo sta danes eno. Zadruga, ki se politično slabo uveljavlja, se slabo uveljavlja tudi v gospodarstvu. Potrebna je najtesnejša povezava zadrug z ljudskimi odbori in z odbori Osvobodilne fronte. Kjer se bo zadruga uveljavljala v ljudskem odboru, bo tudi odnos ljudskega odbora do zadruge pravičen. Zadrugniki morajo na čim pogostejših političnih sestankih obravnavati politična in gospodarska vprašanja, skupaj naj prebirajo naše časopise, sodelujejo naj tudi na zborih volivcev, ker bodo tu lahko dobili najboljši stik z ostalimi vaščani, ker je zlasti važno, če hočejo izkušnje iz svojega dela prenašati tudi nanje. V vsaki zadrugi mora biti nekaj tovarišev, ki se bodo predvsem posvečali političnemu delu in bodo zadrugo tudi politično vodili, ker le zadruga z dobrim političnim vodstvom bo lahko dobro gospodarsko uspevala. V takih zadrugah bo tudi odnos do dela pravičen. Nekateri zadrugniki danes še vedno gledajo v zadrugi svojega bivšega gospodarja, premožejo še čuti, da so sami gospodarji. Zato se je tudi v zadrugah dosedaj po večini vse delalo le za plačilo. Samostojen gospodar pa ne gleda pri svojem delu na plačilo, ampak gleda predvsem, da bo svoje gospodarstvo dvignil, pa če tudi na račun lastnega zaslužka. Zato je treba tudi v naših obdelovalnih in vinogradniških zadrugah začeti z udarniškim delom, s tekmovanjem in s preostovoljnimi deli. Na ta način smo dosegli uspehe že povsod, dosegli jih bomo nedvomno tudi v zadrugah, to tem bolj, kjer bodo vse take akcije predvsem gošpodarsko utrjevale zadruge samo, se pravi lastnino zadrugnikov. Sedaj se je v tej smeri v neki meri uredjevala samo Lackova zadruga, ki je politično nedvomno na najvišji stopnji. Ta zadruga je tudi podprla stavkujoče v Trstu, precej živil je poslala v Brčko, kjer delajo tudi njeni trije mladinca. Važno je tudi, da se zadrugniki posameznih zadrug med seboj obiskujejo in tako uče eni od izkušnje drugih.

Druge važna naloga vinograd-

niških in obdelovalnih zadrug je določitev delovnih norm. Načelo, ki ga je treba uresničiti tudi v naših zadrugah, je: Od vsakega po njegovih sposobnostih, vsakemu po njegovem delu. Dosedaj se na te stvari ni dosti gledalo. V mnogih zadrugah so se vse vrste dela ocenjevale enako in je zato dostikrat trpel tudi delovni polet. Norm za vse vrste dela v kmetijskih in vinogradniških zadrugah so že določene in v bodoče bo treba delo ocenjevati po teh normah.

Čim prej je treba dvigniti tudi notrajno organizacijo naših zadrug. Zlasti sta važna administracija in pravilno knjigovodstvo, ki bo v kratkem urejeno enotno za vse kmetijske zadruge. Važna je tudi strokovna izobrazba zadrugnikov, ki ji bo treba zlasti pozorni posvečati vso pažnjo.

Vse, kar se danes v zadrugah gradi in obnavlja, je treba graditi s pogledom v bodočnost in z oziranjem na zahteve, ki jih zadrugam nalaga napredna in načrtno gospodarstvo, ker le tako bodo zadruge lahko aktivni činitelji v našem bodočem gospodarskem razvoju. V zadrugah je treba čim prej začeti z načrtno smotno obdelavo in opustiti nazadnjaško obdelavo naših prednikov.

Ko bodo zadruge ob letnem obračunu razdeljevale svoje donose, ne smejo pozabiti dveh zelo važnih skladov, ki jih imajo zadruge v svojih pravih. To sta socialni sklad in sklad za izravnavo dohodkov. Socialni sklad zagotavlja zadrugnikom breskrbo v času boleznih in zlasti še, kar je najvažnejše, starostno preskrbo. Če pomislimo, kakšno nečloveško življenje so včasih preživljali pri nas tako imenovani prevžitkarji, bo pomen tega sklada vsakomur jasen. Prav tako pomemben je sklad za izravnavo dohodkov iz katerega bodo zadruge krile svoje potrebe v slabih letinah. Tudi vsestransko zavarovanje zadrugnikov in njih imovine jamči zadrugam uspešen razvoj.

Dosedanje delo naših vinograd-

niških in kmetijskih obdelovalnih zadrug kaže kljub razumljivim pomanjkljivostim in napakam pozitivne rezultate. Že ti prvi rezultati so porok, da bodo te zadruge, če bodo tako napredovale, v dohodnem času pomemben gospodarski činitelj v našem kmetijstvu in pomembna podpora našemu državnemu gospodarskemu sektorju. Ti rezultati so pa tudi najboljši odgovor vsem tistim ljudskim sovražnikom, ki so jim te zadruge trn v peti prav zaradi tega, ker pomenijo važno pridobitev naše ljudske demokracije za gospodarsko povzdigo našega kmečkega ljudstva.

V naprej se Vam zahvaljujem za Vaše požrtvovalno delo

(Nadaljevanje iz 1 str.)

O Vašem življenju, delu in pomaganju za staro domovino, sem informiral naš tukajšni tisk, torej naše javno mnenje. Ne morete si zamisliti, koliko ta pomoč pomaga v vsakem oziru, posebno pa še za izgradnjo naše socialne in medicinske službe. Resnično ste si Kanadčani s tem postavili svoj spomenik v stari domovini za vedno.

Jaz sem dobil nalogo organizirati borbo proti tuberkulozi, ki spada med najhujše naše sovražnike, po celi državi, obenem pa moram organizirati Institut za pobijanje tuberkuloze na Golniku, ki naj postane centralna ustanova za znanstveno, klinično in organizatorno delo na tem polju. Rabil bom pomoč. Ali se bo smel obrniti do Vas, ne samo do Vas Kanadskih Slovencev, temveč do vseh Vas Kanadskih Jugoslovanov? Že akcija za rentg. aparat v tem oziru izredno prav pride. Prisrčna hvala vsem že kar vnaprej!

Pozdravite vse naše rojake tam, vse Kanadske Jugoslovane, vse prijatelje in majorja Jones-a. Nepozabni, čeprav mnogo prekratki so bili dnevi, ki smo jih mogli prebiti v Vaši sredini, nepozabni za vedno. Upam, da se bomo z večino od Vas videli v Jugoslaviji.

Pozdravite mi še prav posebno tovariše iz vseh uredništev in tiskarn in stisnite jim v mojem imenu krepko roko.

Prisrčno pozdravljeni z našim pozdravom, ki je žal še vedno potreben v svetu kakršen je: Smrt fašizmu — svobodo Narodu!

Dr. R. Neubauer,
Golnik — Slovenija,
FLR. Jugoslavija.

TORONTO, ONT.

Članstvu odseka Zveze Kanadskih Slovencev v Toronto se naznanja, da se bo vršila seja v nedeljo dne 6. oktobra v Bolgarsko-Makedonski dvorani na 386 Ontario St. ob 2. uri popoldne.

Ker imamo več važnih stvari na dnevnem redu se napročate, da se udeležite seje v obilnem številu.

Odbor.

V BOLNIŠNICI

Se nahaja soproga Rajmond Mavrina. Srečno je prenesla prvo operacijo na slepič, a je po operaciji se morala podvrči drugi operaciji. Nahaja se v General Hospital, tukaj v Torontu.

Zdravniki upajo da bo okrevala. Istočasno se nahaja v isti bolnišnici Marija Gačnik.

Obema želimo skorajšnje okrevanje!

Iz francoščine prevedla K. N.

Tako neverjetno se ji je zdelo, da bi njen mož tako tebi nič, meni nič šel mimo nje, ne da bi ji privoščil pogled ali besedo, da je pričela vpraševati po njem natakaje. Čeprav je natanko popisovala Miguelovo zunanost, so natakarji zmajevali z glavo in ji niso mogli dati nikakršnih pojasnil.

Četrte ure po tem jalovem iskanju je stala mlada žena pred vrati hotela, vsa upehana, težkega srca in blizu solzam.

Pred hotelom so v soncu stale dolge vrste avtomobilov. Zdaj pa zdaj se je od vrste utrgal bolj ali manj eleganten avto in izgubil v poletnem prahu. Najbrž se je tudi Miguel odpeljal z avtomobilom, sicer ne bi bil mogel tako hitro izginiti.

Bila je tako zmedena, da ni vedela, kaj naj stori. Mora ji je legla na srce. Njen mož je ravnal tako, kakor da jo sploh ne bi poznal. Ali je bil tako jezen nanjo, da se po nobeni ceni ni hotel več spravi z njo? Ali ga res ne bo mogla več pridobiti?

Oh, kako daleč so bili zdaj vsi maščevalni načrti!

"Hotela bi govoriti z gospodom Morenom de Plata", je nekoliko plaho dejala Orana stražniku na hodniku palače Zveze narodov.

Začuden jo je pogledal: "Ali je član francoske delegacije, madame?"

"Ne, španec je."

"Potlej ga ni tukaj. To je v prvem nadstropju."

"Ali mi lahko poveste, do koga naj se obrnem?"

"Prav rad, madame. Toda opozoriti vas moram; če niste prosili za sprejem, vas ne bodo sprejeli. Razen tega imajo zdaj gospodje sejo. . . Priti bi morali dopoldne. . ."

"Oh!" je presenečeno vzkliknila Orana. "Torej ne bom mogla govoriti. . ."

"Da, madame. Niti vašega imena mu ne bodo sporočili. Pravila so zelo stroga. Med sejami morajo imeti gospodje popolni mir. Najbolje bo, če boste napisali, kar želite. Ko boste dobili dovoljenje za sprejem, boste lahko govorili z gospodom. . ."

Mlada žena je molčala. Še pravkar se je veselila, da bo vendar že govorila z Miguelom, zdaj so se ji pa postavile na pot nove ovire. Nejevoljno je pobesila glavo.

Saj je vendar Miguelova žena! Tri dni je že v ženevi, in še zdaj ni mogla spregovoriti s svojim možem dveh besed. Toda pogled na množico diplomatov in častnikarjev, ki so se gnetli na koncu hodnika, jo je prepričal, da so pravila res stroga in da se tudi drugim ne godi bolje kakor njej.

"Bom pa pisala," se je nazadnje odločila.

"Pisalne potrebščine in vse, kar boste potrebovali, dobite v pritličju," ji je vljudno pojasnil stražnik. "Oddajte pismo službujočemu stražniku, gotovo ga bo še danes izročil vašemu znancu."

Orana se je lepo zahvalila, potem je pa razburjena odhitela v pritličje. Zdelo se ji je, da se je v temi formalnosti vrnil med njo in njenega moža nov globok prepad. In v nekakšni duševni obupanosti in zmedenosti je napisala tele vrstice:

(Nadaljevanje prihodnjič)

TUŽNO POROČILO IZ KIRKLAND LAKE, ONT.

—Sporočila se, da je po 14 dnevni mukah, na posledicah operacije slepiča 28-ga septembra preminul, v tukajšni bolnici rudečega križa, naš sobrat, in večletni predsednik našega društva odseka št. (1) V. P. Z. BLED, VINKO VIDRIH. Ta tragičen slučaj bo pustil veliko vrzel predvsem v društvenem življenju naše naselbine, zakaj ako pogledamo nazaj zgodovino našega naseljenišva v tem mestu, povsod bomo našli delo, in zasluge nepozabnega pokojnika, najsi bo na prosvetnem, kulturnem, humanitarnem, ali na političnem polju. Tako najdemo njegovo ime tudi, ob času ločitve v vseh važnih položajih. Od ustanovitve V. P. Z. BLED je bil neprenehoma član Gl. odbora iste. Dolgoletni član Sl. Pev. Dram. društva TRIGLAV, Zveze Kanadskih Slovencev, lokalnega VEKA Kanadskih Južnih Slovanov. Skoraj opravčeno trdim, da je ni bilo kakršneoli akcije v našem društvenem življenju da bi nepozabni Vinko ne dal svoje podpore v vseh mogočih ozirih. Po 18 letnem bivanju v tej deželi, nas je zapustil v najlepši možki dobi 40 let starosti. Tukaj zapušta žalujočo soprogo Tilko, 8 letno hčerko Sonjo, in 6 letnega sinčka Vinka. Pokojni je bil rojen 17-tega septembra 1906 v Zdenski vasi, v Dobrem polju na Dolenskem, kjer zapušta še živujočo mater, enega brata, enega polbrata, in 2 pol sestre. V Clevelandu U. S. A. pa pol-sestro poročeno Ponikvar.

Nepozabni sobrat. Ob preranem grobu Ti v imenu članstva odseka št. (1) V. P. Z. BLED, kličem, naj Ti bo lahak san, in pokoj v tuij grudi. A tvoji užaloščeni družini, in preostalim sorodnikom, iskreno sožalje.

Blag Ti spomin.

V imenu članstva odseka št. (1) V. P. Z. BLED,

Matiija Otoničar, tajnik.

Delovno ljudstvo je prizadeto s zvišanjem cene mleku

Ottawa — V začetku tega meseca bo zvišana cena mleku in sicer 3 cente na kvortu mleka, kakor določa sklep federalnega odbora za kontrolo cen. To pomeni, da se je cena zvišala v zadnjih štirih mesecih za 50%. Nadalje pomeni pa tudi, da bo povprečno vsaka družina imela \$3.00 na mesec več izdatkov, če bo kupovala isto količino mleka kakor po prejšnji ceni.

To naznanilo federalne vlade je izvalo opravičen protest z strani ljudstva v delez. Kajti pri zvišanju cene mleku, pa prav tako pri drugih življenjskih potrebščinah ne bo nihče bolj prizadet kakor delovno ljudstvo. Mnoge družine bodo vsled zvišanja cene mleku prisiljene zmanjšati količino mleka za otroke. In kaj to pomeni? To pomeni pospešitev hiranja namesto zdrave rasti in razvoja otrok, medtem ko bodo posamezne korporacije spravile na leto nič manj kakor 300 milijonov dobička.

Zato je treba podpirati gibanje, katero se bori za kontrolo cen, da se zadosti potrebam delovnega ljudstva.

NA OTVORITVENI DAN PRED KINO THEATROM

Navdušena množica se je čutila bolj kot počaščena z otvoritvijo Kino Theatra, kjer se predvaja novi sovjetski film v barvah "Russia on parade."

Sto in sto ljudi so čakali v vrstah, da bi čim prej mogli dobiti vstopnico in zasledovati najnovejši film. Vrste vdeležencev se pa niso zmanjšale skozi pretekli teden, če tudi se predvaja film v dveh in celo treh programih. Te vrste se nadaljujejo sedaj že v drugem tednu. Pogovor med ljudmi je zvilbil nove in nove vdeležence. Kajti film "Russia on parade" je prvovredni film po svoji živi umetnosti, katero izvajajo fizikulturniki velike in mogočne Sovjetske zveze. Brez pretiravanja, nobena druga država ne more pokazati nekaj podobnega.

Kdorkoli je zasledoval ta novi film, je še vedno pripomnil, da ga želi še enkrat videti. To priložnost pa lahko izkoristi vsak, kdor želi videti nekaj, kar do danes ni imel prilike še videti.